

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsak četrtek.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrletno
Din 8.—, inozemstvo
Din 64.—

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravljenje: Maribor, Koroška c. 5

Telefon Interurban 113

Cena inseratom: cela stran Din 1400.—, pol strani Din 700.—, četrstrani Din 350.—. Mali oglasi beseda Din 1.—, stalnim popust

Naši bratje in sestre po svetu.

Ko bo naš narod obhajal letos 10-letnico ustanovitve lastne države, ki nosi v naslovu tudi ime Slovencev, je prav, da se spomnimo naših bratov in sester po svetu. Z njimi smo ena družina, ena kri, en rod. Druži nas isti ljubi materinski jezik. Kot mi, tudi oni kličejo Slovenijo kot svojo domovino.

Zakaj so šli po svetu?

Naša domovina ni dovolj bogata za vse, ki so njeni. In tako so že pred vojno hodili v tujino. Šli so v Nemčijo, Ameriko in druge kraje širom sveta, da sebi in svojim oskrbijo življenje. Nekateri so si res zelo opomogli, drugi pa živijo v težkih razmerah. Marsikje so bili sprejeti kakor tujci. In to so še posebno postali, ko se je ustanovila Jugoslavija in je prenehala prejšnja zaščita delavcev po svetu.

Naša skrb gre z njimi.

Dokler SLS ni prišla v vlado, se tudi nihče ni zmenil za to, da bi naša država ščitila te svoje ljudi, v tujini razkropljene. Naša stranka, ki je edina prava stranka slovenskega naroda, je tudi v tem oziru storila takoj vsaj to, da se je dobil stik s Slovenci, ki živijo na Nemškem. Letos so nas ti Slovenci obiskali. O počitnicah smo sprejeli njihovo deco, da je spoznala dom svojih staršev. Sedanja vlada je po našem ministru g. Bariču odposlala posebno odposlanstvo v Nemčijo, ki bo vse potrebitno uredilo, da se zaščitijo pravice in olajša življenje naših bratov v tujini. Ista skrb se posveča tudi Slovencem v drugih delih sveta.

Tudi obe oblastni skupščini sta to vprašanje vzeli tako resno, kakor je važno. Ustanovili sta skupni izseljeniški urad, ki ima nalogo, da gre onim, ki so v tujini ali morajo iti v tujino, na roko. Ta urad je velik dokaz, kako čutimo z onimi našimi, ki so po svetu!

Našim onstran naših mej.

Kakor nam je težko, da mora toliko naših bratov in sester živeti daleč po svetu, tako in še bolj nas boli, da je meja naše države padla tako, da je odrezala skoroda polovico slovenske zemlje in stotisoče naših ljudi, ki so ostali izven lastne države. Mi vemo, kaj trpe. Trpljenje Koroš-

cev je veliko. Trpljenje Primorcev je — mučeniško. Kje je narod, ki bi toliko trpel, kakor trpi naš narod na Primorskem? Evropa, kulturna Evropa, v svoji sredini trpi sramoto, ki ti jemlje sloves, da si kulturna! Tako tudi divji narodi ne mučijo svojih sovražnikov, kakor fašizem muči Slovence na Primorskem. Vidimo jih, kako jim visi meč nad glavami in da zdržijo do zadnjega. Vidimo jih, kako vežejo culico in gredo — z lastne zemlje, z lastnega doma, kjer bi lahko živel — v tujino. Vidimo, kako fašizem izganja duhovnike, učitelje, vse boljše gospodarje. Naše občine morajo vsaj po šest družin fašistov preživeti na občinske stroške. S slovenskim denarjem si fašizem vzreja svoje ljudi.

Naš jubilej — poživitev narodno-obrambnih organizacij!

Ko bomo obhajali jubilej 10letnice lastne države, spomnimo se onih svojih, ki niso z nami. Spomnimo se njihovega trpljenja. In naša proslava bodi v tem, da bomo poživili narod-

no-obrambne organizacije. Zelo se motijo oni, ki misljijo, da slovenski narod ni dolžen več delovati v narodno-obrambnem smislu. Še niti od daleč nismo na cilju. Slovenski narod mora kljub težkemu položaju ohraniti svojo lastno narodno zavest in željo združitve vsega slovenskega ozemlja. Zato je treba, da pomagamo mi, ki v narodnem oziru ne trpimo, onim, ki trpijo. Treba je torej poživiti narodno-obrambne organizacije in se lotiti dela z obema rokama.

»Slovenska Straža« — nastopi!

Po naših društvih smo imeli nekoč odseke »Slovenske Straže«. Tiho in vstrajno so delovali. Vzgojili so nam požrtvovalne in junaške ljudi. In tako smo zdržali mejo proti nemškemu navalu. Hujši, veliko bolj drzen in divji je sedaj naval fašizma na primorske Slovence. Njihov klic prihaja, kakor klic umirajočega, ki se zvija iz rok nasilnika. Tolažbe potrebujejo, da bodo močni sami v sebi. Gospodarske pomoči kličejo, ker jih je fašizem izmogjal do konca. Storimo, kar le moremo storiti!

Za to »Slovenska Straža« — nastopi!

Praznik varčevanja.

Na 31. oktobra se po vsem svetu praznuje praznik varčevanja. Je to nova upeljava, vendar dobra. V šolah, po možnosti tudi z javnimi predavanji in po časopisih se naj obravnava o varčevanju. Tudi mi ne moremo mimo tega dneva, da ne bi skupaj z ostalimi narodi širom sveta obravnavali te temeljne točke razumnega gospodarstva — varčevanja.

Varčevanje — nepoznana stvar!

Po vojni je pojem varčevanja skoroda nepoznan. Vojna ga je zabrisala, povojna revolucija pa skoroda pokopalna. Ni čuda! Vrednost denarja je postala nestalna. Med vojno še za denar nisi dobil, kar si želel. Po vojni pa je splošna zmešnjava bila tolika in je vrednost denarja padala tako, da se je vsak — bal denarja. Oni, ki so pred vojsko shranjevali s težkim delom pridobljene krajcarje, zbrali skupaj lepo premoženje, da bi si hišo kupili, so naenkrat postali berači! Ves njihov življenski trud se je spremenil v nič. To je dejansko kazalo, kakor da je varčevanje — neumnost.

Zato je izginil pojem varčevanja. In dokler se niso razmere glede vrednosti denarja ustalile, ni bilo mogoče svetovati, naj se varčuje.

Začnimo zopet varčevati!

Kakor je naenkrat prišlo med nas prva leta po vojni toliko denarja, da smo ga lahko razmetavali na debelo, da so navadni nemaniči postali — milijonarji, tako se je naenkrat vse obrnilo. Denarja ni. Denarja se težko dobi. Cene padajo, zasluzek se manjša, gospodarska zadrega je vedno večja. In že se začenja čas, ko otipavaš dinarček, predno ga izdaš, ker ne veš, kako boš drugega dobil, ali le s težavo dobil. Zunanja sila, pomanjkanje denarja — nas sili k varčevanju!

Poleg te zunanje sile, ki sicer največ zaleže, pa naj nas napoti k varčevanju tudi zdrava zavest, notranje prepričanje! Zavedajmo se, da je varčevanje eden od glavnih temeljev lastnega in narodnega gospodarstva. Zavedajmo se, da je varčevanje ravno tako dolžnost, kakor je dolžnost

delo. Ali ni Kristus tudi sam naročil: »Zberite košček, da kje konca ne vzamejo!«

Kako varčujmo!

Mislimo si, da je naše gospodarstvo kakor tehtnica (bilanca). V eno skodelico dajemo prejemke, v drugo izdatke. Če gre skodelica za prejemke doli, vemo, da varčujemo. Skodelice za izdatke se je torej — ogibati, na njo ne nalagati, razen kar je res potrebno. Ti izdatki pa se naj omejujejo ne morda takrat, ko je sila, ko je potreba že tu, ampak že preje se naj gleda na to, da se vsaka stvar kar najdalje hrani v dobrem stanju. Prvo delo za varčevanje je torej, da ohranjujemo obstoječe premoženje! Drugo, kar je potrebno, da pametno varčujemo, je to, da se ne ustrašimo malih, a pravočasnih izdatkov, da stanje premoženja zboljšamo. Ne bomo kot oni kmet, ki ni hotel izdati denarja za en žebelj v podkovo konja. Konj pa je podkev zgubil, si je nogo pokvaril in postal za nič. Kar pa se izda, naj se izda po dobrem prevdarku, ali je stvar potrebna, ali je sedaj potrebna itd. Posebno prevdari to, če bi poleg tega, da napraviš izdatek, še — dolžen ostal! Nič dolžen biti, bodi nam ponos, nič dolžen biti, je že lep uspeh varčevanja!

Treba je šole varčevanja!

Kar se Janezek ni naučil, tudi Janez ne bo znal. Zato je treba že otroku vcepiti čut za varčevanje. Treba ga je navaditi, da ne dela škode, da shranjuje svoje skromne reči, ki jih pač imenuje »svoje«, da dobi pojem o hranilni knjižici itd. V tem oziru mora sodelovati dom, šola in naše gospodarske kakor tudi prosvetne organizacije. Mladina, ki še ne ve,

kako se premoženje težko pridobiva, tudi ne ve ceniti varčevanja, ako se je posebej za to ne izšola.

Hranilnica — središče varčevanja.

Po Sloveniji imamo že skoroda v vsaki župniji hranilnico. Naše hranilnice so rešiteljice našega naravnega gospodarstva. Kako so svoj čas vladali nad revnejšimi nekateri brez srčni oderuhi! Hranilnice in posojilnice so jih pregnale. Ako bi naša stranka ničesar drugega ne bila storila za slovenski narod kot le to, da je ustanavljala te hranilnice, je toliko storila, da mora vsak pošten Slovensec biti njen somišljenik.

Sedaj čaka naše hranilnice novo delo, ki naj bi se ga lotile z vso vnešeno. Postanejo naj središče varčevanja. Po možnosti naj vpeljejo hranilnike, ali pa knjižice tudi s prav majhnimi vlogami. Delujejo naj v tem smislu, da se kot nagrada, dario in tudi kot plačilo daje posebno mladim — hranilna knjižica! Hranilna knjižica bodi vsakemu doraščajočemu velika briga, skrb in veselje!

Na pot v zlato deželo!

V letu 1848 je šel glas po svetu: »Pojdimo v zlato deželo Kalifornijo!« V tej deželi sta Marschal in švicarski general Sutter našla cele kupe zlata. Bila sta nekaj časa najbogatejša človeka sveta. Ne bom popisoval, kako sta živela, le to povem, da nista varčevala in da sta — umrla kot berača v hiralnici.

Ne v deželo, kjer bi ležalo zlata na kupe, ampak v deželo blagostanja, v deželo, kjer se ni bati bodočnosti za gospodarstvo posameznika in za celotno narodno gospodarstvo, pa pelje le ena pot: Pridnost in varčnost!

ski škofje izposlovali, da se bo lahko molitve pri cerkvenih obredih opravljalo v domačem jeziku. In zdaj, če boš slovensko molil, boš šel v pravoslavje, kakor dr. Korošec.«

»Saj liberalcem se to ne bo zgodilo, ker oni nič ne molijo, ne slovensko, ne latinsko, ne cigansko«, je nevoljno pripomnil Šaljivec, ker tako debele laži, kot je Puceljev list skuhal v tem oziru, še on ni mogel prebaviti.

»Bodi no dobre volje«, ga je podražil župan. »Si strašno grd, če se jezno držiš. Saj vendar pojdeš na svatbo!«

»Kam pa?« so seveda brž vsi povprašali.

»No, žerjavovci in pucljevci so se ja te dni »vzeli«. Sam Žerjav je vršil oklice v zagrebških listih. Priče so od kmetijcev Pucelj in Prepeluh, od demokratov pa Kramer in Žerjav. Zagodca pride pa sam Maček iz Zagreba. Gostijo bodo obhajali v Celju!« Tako se je razvnel.

»Nehaj, nehaj!« ga je zopet miril župan. »Ti, gospodar, nam raje povej, kaka je res ta stvar!«

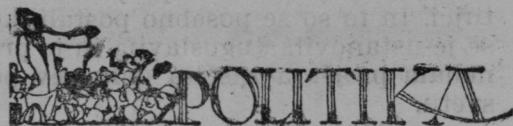
»Takole je«, je začel gospodar. — »Naši predhodniki samostojneži in biv-

ši radičevci so za zimo zlezli zopet v drugo suknjo, oblekli so si demokrati liberalni frak. Stopili so nam reč zopet nazaj v liberalno stranko in pravijo, da hočejo naprej zopet biti to, kar so svoj čas bili — gospodski liberalci. Kmetski program, delo za kmeta itd., to jih več ne briga, oni imajo le eno delo: klerikalnega linterverja pobijati. Kar smo že svoj čas napovedovali, to se je zgodilo!«

»Kmet v tej stranki res nima kaj iskati«, je dejal župan.

»Hvala Bogu, da jih je vedno manj, ki še tam iščejo svojo kmetsko bodočnost! Ti, ki jih je preje samo ime te stranke slepilo, ne bodo več imeli tega slepila. Oni morajo s Pucljem — v liberalno stranko, kjer bodo tlačnili svobodomiselicem in brezvercem, kakor tlačani že Pucelj in njegov ožji krog. Ali pa morajo kreniti v vrste, kjer smo slovenski kmetje res zbrani in kjer se ščiti naša kmetska pravda, morajo priti v vrste Slovenske ljudske stranke! Pod nobenim pogojem ne smemo pustiti, če se liberalci zbirajo v skupno fronto, da bi mi ne bili tudi že preje zbrani in pripravljeni!«

»Bomo že fronto prebili«, se je zopet vtaknil vmes Šaljivec in »pesniško« končal razgovor: »Le naj si nikar ne želijo novih volitev, jih bomo naučili kozjih molitev, ker se slovenskih molitev bojijo, da ne padejo v — pravoslavje!«

V NAŠI DRŽAVI.

Kralj v Južni Srbiji. Kralj se je podal pretekli teden v Južno Srbijo, da se je tam tudi sam prepričal, kako so se razmere pod notranjim ministrom dr. Korošcem uredile.

Narodna skupščina začne dne 5. novembra z rednim zasedanjem. — Predložen je bo že proračun, dasi še ni predpisani rok minil. Tudi letos je bila glavna skrb vlade pri sestavi proračuna, da se varčuje.

Novi predsednik narodne skupščine je Ilya Mihajlovič, — radikal. Ostala mesta v predsedstvu so se razdelila tako, da ima Davidovičeva skupina 1. podpredsednika, Spahova skupina 2. podpredsednika, SLS pa 1. tajnika, ki je g. Bedjanič. — Opozicija je zastonj pričakovala, da se bo pri vprašanju predsedstva naša vladina zveza razdrla.

Preureditev finančne uprave. Po krajinam se namerava dati kar največ gospodarske svobode, avtonomije. Zato se je začelo s prepravami. V celi državi imamo sedaj vsled nove uredbe le samo 14 finančnih ravnateljstev. Za Slovenijo je eno in to skupno za obe oblasti. V delokrog finančnega ravnateljstva se prenesajo mnogi posli, ki jih je do sedaj reševal finančni minister. Celo Hrvatje so s to uredbo zelo zadovoljni. Vendar enkrat!

PODROČNI RAZGOVORE

»Danes pa ni Šaljivec tu, se bomo lažje resno pogovorili«, je dejal župan.

»Kam pa je šel?« so začeli drugi, ki so radi imeli kako šalo vmes.

»V pravoslavje je prestopil«, se je Šaljivec nenadoma oglasil, ker je zavil okrog ogla trgovine. Ker pa je bil resen, se mu ni nihče nasmejal.

»Zakaj pa v pravoslavje?« je vprašal župan. Odgovoril mu je pa gospodar:

»Ali ne veš, da gremo zdaj vsi v pravoslavje, če — slovensko molimo? Stvar je sledeča: Stavil se je že svoj čas predlog, da naj se opravljajo nekatere molitve v cerkvi namesto v latinskem, v domačem jeziku, da ljudje bolj razumejo, mašni obred pa naj se služi v staroslovenskem jeziku, kakor je to papež potrdil sv. Cirilu in Metodu. Zdaj so naši liberalci o tem nekaj slišali. Svoj čas so vpili, zakaj se take molitve ne uvedejo. A sedaj pa vpijejo, da gre — dr. Korošec v pravoslavje, ker so jugoslovani-

Boj proti Cerkvi so začeli radičevci na shodih in v časopisu. Zakaj? Zato, ker jih hrvaški škofje niso ubogali, da bi po cerkvah agitirali za radičevce. Na vsak način so hoteli vero izrabljati za svojo politiko. Ker pa hrvaški škofje čuvajo vero nad vse in je ne pustijo strankarsko izrabljati, so radičevci napovedali boj Cerkvi.

Mostove sporazuma zida bivši samostojni demokrat Savčič, ki je razpravljal o sporazumu med Hrvati in Srbi z vsemi voditelji sedanje vladine skupine. Bil je tudi pri kralju. Pribičevič pa je takoj izjavil, da Savčič ne govori v njegovem imenu. To je izjavil, ker so začeli Hrvati sumiti nad »zvestobo« Pribičeviča.

Radičevci so izvršili političen uboj! Na shodu v Cetinjogradu so radičevci zaradi vzklika »Živel dr. Spahov«, ki je voditelj muslimanov, na mestu zaklali dva muslimana. Eden radičevčec je hotel posredovati, pa so tudi tega nahujskani radičevci pobili na tla. Pa tako vpijejo, da je političen umor — tak škandal, a jih sami počenjajo!

Mačkova blamaža v Pragi. Dr. Maček je šel s Predavcem v Prago, da bi prišel v stik z voditeljem angleške delavske stranke Macdonaldom. Ko pa je ta izvedel za Marčkovo namesto, mu je dal sporočiti, da se ne mara z njim sestati in naj domači spor doma uredijo. Maček je sporočil, ko je prišel domov, da se o tem sestanku ne bo govorilo . . . Seveda ne, ker ga ni bilo!

★

V DRUGIH DRŽAVAH.

Kralj Zogu bi rad kronc! To se razume. Toda ta krona se nahaja v dunajski zastavljalcini. Zato je sedaj naprosil Mussolinija, da mu jo kupi. Bo, seveda bo, kdor je dal že zelo, naj da še krono!

Rumunija je dobila posojilo. Podpora, ki jo je Rumunija spomladisklenila z veliko angleško-francosko finančno skupino, je zdaj stopila v veljavo. In Rumunija je dobila nekaj milijard posojila.

Turčija jezna na Albanijo. Kemal paša je izjavil, da ne prizna Albanije in sedaj je dal odpoklicati svojega poslanika iz Albanije, češ, da ne mara nobene zveze s Zogujem. Turčija zameri Zoguju, ker je prevelik prijatelj Italije.

Madžarska bi rada kralja, to je stara stvar. Novo je le, da ga hoče kar na tihem kronati in to sedaj takoj, kadar bo pa čas, bodo pa to povedali. So pa oni, ki niso za to, prehitro izdali madžarsko namero in ne bo nič iz tega.

Nemčija in Amerika — prijatelji? Zanimivo! Strogo tehniški uspeh — to je polet »Zeppelin« v Ameriko, je rodil izredno važno politično prijateljstvo med Nemčijo in Ameriko. To sicer Angležem ni nič prav, pa je Ameriki bolj všeč. Zato je Nemčija napram Angliji in Franciji že bolj pogumna in zahteva, da se od-

pravi finančno nadzorstvo nad Nemčijo.

Nemški general organizira Kitajsko. Bivši nemški general Ludendorf je dobil vabilo, naj pride kitajsko vojsko organizirati. Seveda bo šel. S tem se bo Nemčija zopet prikupila Ameriki, pa se bo zamerila — Japonski!

ZANEDELJO

Pridi k nam Tvoje kraljestvo.

Od leta 1926 obhajamo zadnjo nedeljo meseca oktobra praznik Kristusa Kralja. Ta praznik naj bi spomnil vsako leto ves svet na veliko resnico, da je Kristus kot Bog in odrešenik sveta kralj vsakega človeškega srca, da je kralj družin, kralj narodov, kralj vsega človeštva. Da je vpeljala katoliška Cerkev ravno v naših časih ta praznik in zaklicala v ves svet resnico o Kristusu Kralju, moramo smatrati kot posebno delo božje previdnosti. Današnji svet tako zametuje Kristusa kot kralja, pa vendar tako zelo potrebuje Kristusa kot svojega kralja.

V sv. evangeliju, ki se čita na praznik Kristusa Kralja, je popisan prizor, ko stoji Kristus pred Pilatom in mu ta stavi vprašanje: »Kralj si?« Kristus mu odgovori: »Tako je, kralj sem. Jaz sem za to rojen in sem za to prišel na svet, da spričam resnico.« Prej pa je že povedal: »Moje kraljestvo ni od tega sveta.« Da, ne poteguje se Kristus za kraljeve krone in prestole tega sveta, a vendar je kralj, ker se mora ves svet ravnati po njegovih naukih in zapovedih, ki jih je oznanil.

Bilo je nekaj ur pozneje. Pilat pripelje ven pred svojo hišo Kristusa razbičanega, opljuvanega, oblečenega v škrlatni plašč, venčanega s trnjevo krono. In o tem Kristusu spregovori Pilat kakor navdahnjen od neke višje moči, kakor za ves svet in za vse čase: »Glejte, vaš kralj!« A kak učinek so imele te besede! Kako je završalo kakor silen vihar med ogromno množico judovskega ljudstva: »Proč, proč, križaj ga!« So želeno pričakovali Judje kralja, ki jih je bil napovedan po prerokih. A živeli so v prepričanju, da jih bode ta kralj povisal v močno in slavno ljudstvo, ki bo gospodovalo drugim narodom, da jim bo ta kralj prinesel bogastvo, uživanje. A sedaj vidijo tu pred seboj Kristusa opljuvanega in kakor norca napravljenega, ubogega, da še skoro obleke nima na sebi, vsega raztepene, resnega, žalostnega. In tega imenuje Pilat »njihovega kralja!« Ne, takega kralja oni nočejo, zato ogorčen krik: »Proč, proč; križaj ga!« In je to odločilo njihovo usodo. Ko je šel Kristus kmalu nato kot izvržek judovskega ljudstva v smrt in so ga nekatere jeruzalemske žene pomilovale, jim je reklo: »Ne

jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in svojimi otroki!«

Kako se je čez 37 let to izpolnilo! Ker so Judje še vedno sanjali o kralju, ki jim bo prinesel slavo, bogastvo, uživanje, so se zapletli z Rimljani v vojno. In kako se je grozno maševala nad njimi želja po tem kralju. Bogati so hoteli biti, a sedaj, ko Rimljani oblegajo Jeruzalem, so ubogi, da nimajo ne vode, ne hrane, tako da jejo usnje, podgane, odpadke živali. Mož skriva pred ženo, žena pred možem zadnji grižljaj hrane, mati zakolje in speče lastnega otroka, da se še preživi nekaj dni. Uživanje so hoteli. Pa pridejo nad Jeruzalem grozni tedni, ko poživilja le strah in stiska, pride dan, ko sovražniki priderejo v mesto, pa je slišati le krik in jok ter smrtno stokanje onih, ki jih sekajo rimski meč in jih teptajo kopita rimskih konjev. Mogočen, slaven narod so hoteli biti in so zato zavrgli Kristusa, a sedaj so ponižani, kot sužnji morajo med druge narode.

In od tedaj se je ponavljala ta žalostna slika v zgodovini že velikokrat in se ponavlja posebno pretresljivo tudi danes. Kako veliko je danes v življenju tistega naziranja, ki misli: »Le kolikor mogoče malo od Kristusa, ki uči uboštvo, resnost, ponižnost! Čim manj od njega, tem srečnejše, veseljše bode naše življenje.« Kako se danes razlega že med ogromnimi množicami besni krik velikega petka: »Proč, proč s tem!« Proč s tem kraljem Kristusom, ki zahteva, da ne hlepimo po bogastvu, ki zahteva, da premagujemo samega sebe, ki uči, da moramo biti ponižni.

In posledice? Ali je res prinesla veselje in srečo ona uživažljnost, ki noče nič slišati o resnosti in premagovanju samega sebe? Ali je sreča uničeno in zapravljeno zdravje, ali je sreča vsa notranja praznota in razdvojenost, ki izhaja iz takega življenja, ali je res sreča ono družinsko življenje, v katerem ne velja več Kristusova postava, temveč samo še je strast? Ali je prinesel svetu srečo nebrzdani pohlep po premoženju in bogastvu? Ali je to sreča, če so na eni strani celi kupi mrtvega bogastva, a na drugi strani pomanjkanje, sovraštvo, če se radi tega pohlepa po bogastvu koljejo ljudje in se prelivajo kri? In če so danes narodi, ki zamejujo Kristusa Kralja zato, ker on ne uči samo: »Dajte cesarju, kar je cesarjevga«, temveč tudi: »In Bogu, kar je božjega«, pa nočejo priznati Kristusovih zahtev, ali je to sreča? Ali je sreča za narod in državo mladina, ki raste brez verske vzgoje, ali so sreča za narode in države zločini, ki jih je danes vedno več, ali so sreča notranji divji spori in revolucije, ali je sreča, če vstaja ljudstvo zoper ljudstvo, ali je sreča za ljudstvo vedno večje, že nekako noro oboroževanje, ali so sreča za vse človeštvo vse one grozne priprave, ki se delajo za prihodnje vojne?

Res, kako je danes treba, da bi svet priznal in se oklenil Kristusa kot kralja svojih duš in svojega življenja,

da bi pristal na zahteve Kristusove, da bi se zopet napolnil z njegovim duhom. Ves svet danes nehote čuti, da ni dobro z njim, vse danes govorí in piše, kako bi se naj žalostne razmere izboljšale. Gotovo moramo o tem misliti in delati, gotovo so za to potrebne nove postave, a eno je tudi gotovo: razmere se bodo temeljito in trajno izboljšale še le, ko se bodo v duhu Kristusa Kralja izboljšale duše ljudi. Rešitev sveta je, če se bode oklenil ubogega, resnega, ponižnega Kristusa. Mi, ki verujemo v to Kristusovo kraljestvo, prosimo vneto vsak dan za sebe in za druge tega kraljestva z besedami: »Pridi k nam tvoje kraljestvo!« Skrbimo, da se bodo naša srca vedno bolj uklanjala temu kraljestvu, skrbimo, da to kraljestvo pride vedno bolj v naše družine, v naše organizacije, v naše kraje, med naše ljudstvo. Razširjanje kraljestva Kristusovega je eno največjih del za ljudski blagor.

*

Iz Mehike. Krvavo nasilje nad katoličani traja naprej. V zadnjem času je bilo zopet ustreljenih 5 duhnikov, ker so opravljali daritev sv. maše in pa še sedem drugih moških. Kljub vsemu temu pa se prebivalci v tej žalostni deželi zvesto oklepajo svoje vere in jo skušajo kolikor močne natanko izpolnjevati. Tako so imeli v zadnjem času okoli 500 duhovnih vaj. Udeležilo se je vsakih okoli 100 oseb in kjer so bile duhovne vaje samo za moške, je bilo udeležencev navadno okoli 200. Te duhovne vaje nas popolnoma spominjajo na stare krščanske čase. Udeleženci so bili v vedni nevarnosti, da jih zasledijo in vse pozaprejo. Zato so imeli duhovne vaje, ki so trajale vedno po tri dni, vsak dan na kakem dru-

gem prostoru. Včasih v kaki trgovini, včasih v kaki kleti ali kje drugod. Morali so imeti razpostavljenе straže, imeli pripravljene lestvice iz vrvi, da bi v slučaju sile se vsaj nekateri lahko rešili. Ta pazljivost je priporogla, da je policija zasačila zasačila samo ene duhovne vaje in vjela vseh 115 udeležencev. Kako so nam ti mehikanski katoličani lahko v krasen zgled! Kako cenijo oni svojo vero, kako se postavlajo celo v smrtno nevarnost, da se lahko udeležujejo dobro, ki nam jih ponuja! A mi, kako smo tako mrzli, tako gluhi, ko se nam te dobrote takorekoč ponujajo, a jih mi nočemo porabiti.

Služba božja na ladijah. Veliki angleški potniški parnik »Asturias« je nastavil posebnega kaplana, ki oskrbuje na njem službo božjo in izvršuje dušeskrbje za katoličane, ki se ga poslužujejo. Tudi druge angleške parobrodne družbe so to že storile prej. Posnemati so jih začeli tudi nekateri francoski parniki. Tako se je na francoskem parniku »Majestic« služilo v preteklem letu 1927 sv. maš in se je razdelilo 4588 sv. obhajil!

Misijonski jubilej. Letos je preteklo 50 let, odkar so prišli v vzhodno Afriko kot misijonarji »beli očetje«. Takrat tam ni bilo nobenih kristjanov, letos je tam 451.647 katoličanov in 189.231 katehumenov, ki se pripravljajo na sv. krst. V celiem je tam 11 škofov, katerim je podrejenih 450 belih očetov in 59 duhovnikov-domičinov, 115 bratov in 600 sester ter 4567 katehistov, t. j. pomočnikov, ki namesto misijonarjev poučujejo krščanski nauk. Misijonske šole obiskuje 172.000 otrok, v misijonskih bolnicah pa je dobilo dosedaj postrežbo 2.096.581 bolnikov. Gotovo veliko delo, ki ga naj Bog podpira s svojim blagoslovom tudi še naprej!

 NOVICE
organizacijam in skrben za vso župnijo kot za posameznika. Bil je poseben pospeševatelj cerkvenega petja. Letos ga je cerkvena oblast tudi odlikovala z naslovom duhovnega svetnika. — Pokopan je bil preteklo sredo ob 10. uri dopoldne ob veliki udeležbi duhovštine in ljudstva. In sedaj počiva njegovo truplo na Gorici. Njegova duša pa naj poje z angleškimi zbori, saj je tako ljubila v življenju lepo cerkveno pesem!

Župnijsko Teharje pri Celju je dobil tamošnji kaplan in provizor g. Pavel Vesenjak.

Poljski kardinal Hlond v Jugoslaviji. Te dni pride poljski kardinal v Jugoslavijo, da obiše salezijanske zavode. Tudi on sam je namreč salezijanc.

Sprememba voznega reda na žel. progi Grobelno—Rogatec. Pričenši s 21. oktobrom t. l. dalje izostane na progi Grobelno—Rogatec meš. vlak štev. 8133, ki je odhajal iz Rogatca ob 12. 10 in prihajal v Grobelno ob 13.22, ter mešani vlak štev. 8138, ki je odhajal iz Grobelna ob 15.58 in prihajal v Rogatec ob 17.03. Namesto teh vlakov vozita od istega dne dalje dnevno redno mešana vlaka štev.

8135 z odhodom iz Rogatca ob 13.30 in prihodom v Grobelno ob 14.47, ter štev. 8142 z odhodom iz Grobelna ob 15.40 in prihodom v Rogatec ob 16.45. Z vpeljavo teh vlakov bo vpostavljena ugodnejša zveza na popol-danski potniški vlak proti Ljubljani in Mariboru ter na potniški vlak iz Ljubljane in na potniški in brzi vlak iz Maribora. Natančnejši vozni redi so razvidni pri potniških blagajnah.

Krvno maščevanje Macedoncev v Sloveniji. Preteklo soboto zjutraj so razkrili v Jesenicah grozovit umor. Ob cesti, ki pelje iz Jesenice proti državnemu meji, je našel finančni stražnik moško truplo. Umorjeni je bil ustreljen v glavo, prsi in trebuh. Poleg tega pa je imel še dva bodljaja v srce. Ker so pri umorjenem našli denarja 600 Din in potne listine, se je takoj sumilo, da je umor zgolj političen. Iz potnih listin se je dognalo, da je umorjeni neki visokošolec Cyril Hristovič, Macedonec. Iz doseganjih preiskav se je dognalo, da mora tudi morilec biti Macedonec. Tako se je medsebojni pokolj Macedoncev, ki je v Sofiji in na Bolgarskem, prenesel tudi na Slovensko. Policia sedaj vestno zasleduje morilca.

Najpredrznejši tat Slovenije — pod ključem! Julija meseca 1927 je iz mariborske kaznilnice pobegnil Ivan Pistornik, ki bi imel še nekaj let odsedeti radi tatvin. Pričakovati je bilo, da bo znova začel s tem poslom. In res. Najpreje se je podal na Pohorje in šel preko njega v Savinjsko dolino. Tam je ukrajal iz neke kmetske hiše obleke in denarja. Nato pa preko Prevalj — v Avstrijo! V Avstriji je kradel na debelo v Velikovcu, Celovcu, Judenburgu, Grazu. V Eibiswaldu je celo tihotapcem — ukrajal 60 kg saharina! Bogat se je vrnil v Jugoslavijo. Najpreje jo je prepotoval skozi do bolgarske meje. Čez pa ni mogel. Vrnil se je v Slovenijo in kradel po Pohorju in drugod. V Št. Lovrencu je v neki kmetski hiši odnesel čez 8000 Din in razne dokumente. S temi je šel v Italijo. Od tam se je kmalu vrnil, ukrajal v Šmarju pri Jelšah občinske pečate, si sam izstavil domovnico in delavsko knjižico. Z nekim znancem iz Poljčan se je hotel podati v Nemčijo. Prišla sta že v München. Tu so Pistornika nagnali nazaj. Vrnil se je in kradel dalje. Konečno pa so ga v Ljubljani vendarle zasačili. Priznal je celo vrsto tatvin. Pistornik je bil že v mladosti tat. A nihče ga ni prav posvaril, podučil in tako bo vse svoje življenje nosil — pokoro zanemarjene vzgoje!

Slovesna otvoritev ljubljanskega »Radio«. V Domžalah poleg Ljubljane je postavljena oddajna radio-postaja. Za slovenski narod je to velikega pomena, ker se potom te radio-postaje širi slovenska beseda in slovenska pesem širom sveta. Postajo vodi Prosvetna zveza v Ljubljani. Dne 29. t. m. je slovesna otvoritev te radio-postaje. Oni, ki so do 30 km o-kro gte postaje, poslušajo lahko

Matej Štrakl, duh. svetnik in župnik v Št. Petru pri Mariboru umrl! V nedeljo, dne 21. t. m., ob 6. uri na večer, je umrl v Št. Petru pri Mariboru tamošnji župnik, duh. svetnik Matej Štrakl. Pokojni je bil rojen 1. septembra 1866 pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Po dovršenih srednjih šolah je vstopil v bogoslovnično v Mariboru in je bil dne 25. julija 1890 ordiniran. Kaplanoval je v Gornji Radgoni od avgusta do novembra 1. 1891, nato v Št. Iiju v Slov. gor. do septembra 1893, nakar je prišel v Maribor. V Mariboru je deloval ravno deset let. Bil je korni vikar in pozneje tudi uradnik v škofiji pisarni. Župnijo Št. Peter pri Mariboru je nastopal dne 22. novembra 1903. Vladal jo je torej ravno 25 let. In vladal jo je dobro. Bil je blagega značaja, dobrega srca, pa delaven v cerkvi in v javnem življenju za čast božjo in blagor ljudstva. Ves čas, še do zadnjih mesecev, je vzorno vodil domačo posojilnico, bil naklonjen katoliškim

pomočjo te postaje svetovne koncerete kot domače z aparatom, ki stane le okrog 250 Din. Drugi morajo imeti dražje aparate, ki pa so seveda zato boljši, ker sami sprejemajo valove najoddaljenejših oddajnih postaj po svetu.

V prvi letnik bogoslovja v Mariboru so vstopili sledeči gg.: Bedernjak Teodor iz Črenšovec, Čakš Stefan iz Šmarja pri Jelšah, Čokl Janez iz Zibike, Halas Daniel iz Črenšovec, Kolenc Martin iz Zagorja, Kovač Andrej iz Ptuja, Lorenči Ivan iz Vuzenice, Maučec Matija iz Beltinc, Mihelič L. od Sv. Jurija v Slov. gor., Orešnik J. iz Ljubnega, Potočnik Alojzij od Sv. Urbana pri Ptuju, Trobina Stanko iz Šoštanja, Uranjek Martin iz Ponikve pri Žalcu in Varga Jožef iz Bogojine. Vsem tem pripravnikom za duhovniški poklic, ki so polni idealizma vstopili v ta zavod, želimo obilo uspeha pri njihovih študijah ter jih z veseljem pričakujemo kot delavce v vinogradu Gospodovem!

Kako se spoštuje dobra učiteljska moč! Preteklo soboto se je poslovila od svoje šole gospa Štupca, ravnateljica druge meščanske šole v Mariboru. Ob tej priliki so ji učenke predile prav ganljivo slovo. To slovo je pokazalo, kako je bila priljubljena med tovarišicami in učenkami. Njihovo razmerje je bilo kakor v dobrini blagi družini. Zdaj šele, ko odhaja z zavoda, se vidi, kaj je imel zavod v tej svoji vzorni voditeljici. Kot učenke in učiteljice, tako so pa tudi starši sami hvaležni za vse veliko in dobrodelno delo, ki ga je vršila skozi 35 let na šolskem polju. Ko odhaja v pokoj, ji tudi mi želimo še ljubega zdravja in veselja do dela na dobrodelnem in vzgojnem polju. — Gospo Štupco poznajo po deželi posebno naše dekliške zveze. Te se veselijo, da bo imela gospa sedaj še bolj priliko pomagati pri organizaciji naše ženske mladine.

Franchet d'Esperey v Sloveniji. Francoski maršal d'Esperey, bivši poveljnik solunske fronte, se je na povratku iz Jugoslavije ustavil tudi v Sloveniji in to na posebno željo kraljevo, ki je dejal, da naj si ogleda ta divni kraj naše države ter spozna poštano slovensko ljudstvo. Maršal je bil zelo navdušen za lepoto naših krajev in bo njegov obisk znatno pripomogel, da bodo tudi na Francoskem začeli upoštevati naročno krasoto Slovenije.

Smrtna kosa. V ponedeljek je umrla v Lajtersbergu gospa Kunig. Senekovič, roj. Weiksl, sestra gosp. dekana Jožefa Weiksl, v starosti 84 let. Svoj čas je bila posestnica in gostilničarka pri Št. Petru niže Maribora, obče znana in spoštovana. Naj v miru počiva!

V Marten pri Dortmundu na Nemškem se je dne 23. septembra t. l. poročil Jakob Veternik z gdč. Heleno Rozina iz Martena, oba dobrih in zavednih slovenskih staršev. Novemu zakonskemu paru iskreno čestitamo. Tudi vsi gostje, katerim nam je bila ta prilika ponudena udeležiti

»Bolje je, kakor če podiramo cerkve, je naše delo za svobodomiselnou časopisje«, tako pravijo brezverci in liberalci in na vse kriplje delajo zanj. »Bolje, kakor da zidamo cerkve, je pa potem naše delo za katoliško časopisje«, pa pravimo mi. Zato bomo vsi posebno v tednu od 4. do 12. novembra, pa tudi pozneje po svoji moči storili vse za naše časopisje.

Na vse župna urade in katoliške organizacije smo poslali navodila. Tu samo na splošno povemo, kako naj se ustanovijo tiskovni odbori.

Do 1. novembra ali vsaj na nedeljo, dne 4. novembra, naj se sestanejo naši zastopniki kulturnih, gospodarskih, verskih in političnih organizacij. Ti zastopniki tvorijo tiskovni odbor. Pri tem prvem sestanku so poda pregled o stanju časopisa v kraju, se določijo za posamezno vas po dva in dva, ki gresta v tiskovnem tednu od hiše do hiše nabirat naročnikov. Ti zastopniki in agitatorji naj

se, jima tem potom še enkrat želimo v novem stanu obilo sreče in blagoslova!

Čudno postopanje na radenski pošti. Prejeli smo iz občinstva sledečo pritožbo: Vlak prihaja zjutraj ob $\frac{1}{2}$ devetih. Pismonoša odide pa že ob 8. uri. Vsa večerna in jutranja pošta ostane — za drugi dan! Ali se to ne da drugače urediti? Naj se vendar poskusí! Zakaj leži došla pošta in časopisi celi dan v uradu?

Socijalisti — proti Cerkvi! Ko je pretekli teden prišel Eržen iz ječe, kjer je odsedel mesec dni kazni za svoje obrekovanje katoliške duhovščine, je zvečer imel shod, kjer je tako strastno napadal Cerkev in duhovščino, da je sredi govora ohropel. Na pomoč mu je prišel novi socijalist in advokat g. dr. Reisman. Potem pa so šli najeti ljudje 100 do 150 po številu mimo škofije in škofijske Cerkve ter gnušno psovali duhovščino in dr. Korošca ter sramotili katoliško vero. Dopisnik »Jutra« pravi, da so rabili take izraze, da jih on ne upa zapisati. Čudno, da naša policija teh izrazov ni slišala! Ako pa mislijo socijalisti, da bodo rešili socijalno vprašanje s protiversko in proticerkevno gonjo, se pa jako motijo. S tem je treba ljudi zmotiti, da ne opazijo, kako jih voditelji prodajajo v sužnost liberalnega kapitalizma.

Slovenski delavec ne more biti socialist! Mariborski socijalisti so si nadeli nalogu, da so kot nekak oddelek avstrijskih socijalistov. Tudi Eržen je klical priče za sebe iz Avstrije. V poletju so poklicali socijalisti svoje tovarise iz Graza, potem pa so tudi sami šli v Graz, da se upostavijo zveze med rdečimi brati. Ob takih prilikah se v njihovih vrstah tudi govorji, kar sicer »narodno« liberalno časopisje tudi ve, pa noče zapisati. Da so socijalisti bili tisti, ki

imajo potem v nedeljo, dne 12. nov., skupno sejo, kjer podajo poročila o svojem delu in določijo vse nadaljnno o agitaciji.

Da bodo pa ti agitatorji imeli lažje opravilo, zato naj prejme ljudstvo v nedeljo, dne 4. novembra, primeren pouk o časopisu. Vse potrebno smo te dni razposlali in samo prosimo, da se uporabi!

Pa ne le oni, ki jih bo tiskovni odbor naprosil, vsi, prav vsi, ki hočemo, da ostane slovenski narod pošten in dober, vsi, ki hočemo kaj prispevati k kulturnemu in gospodarskemu napredku lastnega naroda — ki se zavedamo, da nas naša strankina dolžnost kliče, pojdemo na delo za

»Slovenskega Gospodarja.«

Tiskovni teden naj ima ta uspeh, da boste v vsako hišo spravili »Slovenskega Gospodarja«!

Vsem, ki boste pa delali, se vam že vnaprej zahvaljujemo in se vam bomo izkazali hvaležne!

so hoteli, da mora spadati Maribor pod Avstrijo, je znano. Saj je bil znani sprevod po Mariboru, zaradi katerega je bil Eržen obsojen, ves rdeč. Čuditi bi se torej bilo, ako bi se v vrstah socialistov našel — zavdeni Slovenec delavec!

Pomanjkanje vagonov je za eden dan ustavilo delo v rudnikih Zagorje in Hrastnik. Ker so nekateri očitali, da je krivda vlade, da ni vagonov, se mora povdariti, da je precejšnja krivda na zagrebškem železniškem ravnateljstvu. Kolodvor v Zagrebu je popolnoma zaseden z vagoni. Le vedno z novim posredovanjem se jih spravi nekaj naprej.

Goljufija z garancijskimi spisi. — Oni, ki hočajo v Francijo na delo, morajo imeti garancijsko pismo, da bodo tam tudi res dobili delo in primerno plačo. Pa so nekateri agenti, posebno v okolici Varaždina, začeli prodajati taka garancijska pisma, ki pa so seveda ponarejena.

100.000, 50.000, 20.000, 10 tisoč — tako se šteje. Tako so šteli tudi v nedeljo v Sisku, kjer so radičevci imeli shod. Napovedali so 100.000 zborovalcev. Zdaj pišejo, da jih je bilo 50 tisoč, oni, ki govorijo manj lažnjivo, da jih je bilo 20.000, oni, ki govorijo tako, kakor je bilo, pa 10.000. Je to isti način, kakor je bilo med vojsko, ko so šteli ujetnike. Telefon je zapel: 50 ujetnikov, poveljnik je pozval še druge čete, koliko tam, pa so javile: »Tu nič«, in pripisal ničlo, bilo jih je že 500, javil je še tretji svojo ničlo, in bilo jih je 5000!

Ruški roparji v rokah pravice. — Splošno se je mislilo, da zeleno Pohorje skriva tolpo roparjev, ki je delala tekom zadnjega leta v lone v ruški okolici. Bili pa so to domačini. Pred letom dni je bil napaden poštni sel Levanič, ki je v temni noči nesel vrečo denarja, do 40.000 dinarjev. Policia in orožništvo je že tedaj bi-

lo mnenja, da morajo biti roparji le domačini, ki vedo, kdaj je v poštni vreči toliko denarja. Ali ni se jim posrečilo roparje izslediti. To je dalo roparjem novega poguma. Vlomi so se kar vrstili po trgovinah, gostilnah, mesarijah in stanovanjih. Zadnji rop pa se je izvršil celo na koldvoru, kjer so vlomilci kar železno blagajno — odnesli, ko pa je niso mogli odpreti, so jo pa tam pustili. Kako pa so prišli roparjem na sled? Vsi oni bankovci, ki so se nahajali v vreči poštnega sela, so bili po številkah zapisani. Kdo bi naj to vedel? Saj je bilo v časopisih! Vedeli so to roparji, ki so brali opise svojega vlooma, zato niso prišli na dan z denarjem celo letu. Kdo bi po enem letu še imel zapisane bankovce. Pa so jih le imeli! Žena enega vlomilca Kumerja je dne 19. t. m. nesla en bankovec po 1000 Din na pošto. Še isti dan je bila preiskava na domu. Našli so še 8 tistih bankovcev. Kumer je sedaj izdal svoje kompanjone, nekega Valentana in Ronerja. Prišlo je tudi na dan, da so ti ljudje streljali na enega, ki jih je hotel izdati, pa se je potrizeje bal to storiti. — Vse govorijo o drznosti teh roparjev, obenem pa tudi, kako pametno je, pošteno živeti v skromnosti in zadovoljnosti, ker enkrat itak vse pride na dan.

Otroka je povožil na cesti pri Falli preteklo nedeljo neki motociklist. Ko je povožil z motorjem po cesti, mu je nenadoma skočil pred kolo otrok, da se ga ni mogel več izogniti. Otrok je umrl na mestu. Če tudi je nesreča, o kateri ne bomo razpravljalni, kdo je kriv, toda dejstvo je, da motociklisti včasih preveč divljajo po cestah!

Veliki požar. V vasi Mostečno pri Makolah je v noči dne 19. t. m. izbruhnil silovit požar. Ob treh zjutraj je ogenj izbruhnil v gospodarskem poslopju Antona Kodriča. Vsled silnega vetra se je požar naglo razširil, tako da je v nekaj minutah bilo v plamenu štiri gospodarska poslopja in ena hiša. Ker je bila spravljena vsa kroma in drugi pridelki, je bil požar — grozovit. Rešiti se je komaj dalo le živino, pri čem se je domači sin Vincenc Lepej močno opeknel. Vse drugo je uničil ogenj. Na pomoč je prišla požarna bramba iz Poljčan, ki pa je bila prepozno obveščena. Vse se je čudilo njihovi novi motorni brizgalni, katera je delala čudovit učinek. V nekaj urah je požarna bramba požar popolnoma omejila. Vsa čast požarni brambi! Pogorelci Anton Kodrič, Miha Stričič, Julijana Lepej in Ivan Dreš so vsled te nezgode silno prizadeti. Skupna zavarovalnina pa znaša le 51.500 Din. Škoda se ceni na 250.000 Din. Najhuje pa je to, da po nesreči nimajo niti pest krme za živino in tudi ne stavbenega lesa. Sosedje in okoličani jim bodo gotovo radevilje pomagali z darovi, predvsem z stavbenim gradivom. Vendar pa to ne bodo dovolj izdalo.

V hlevu se mu je konj ubil. Kmet Pintar v okolici Litije je imel 4 lepe konje v svojem hlevu. V noči od nedelje na pondeljek pa se mu je eden

konj kar na lepem ubil. Konj se je pri ležanju najbrže zapletel tako, da ga je privez davil. Ker se je skušal izmotati, je butnil z glavo v zid in si jo razbil. Zjutraj je gospodar našel konja v zadnjih bojih s poginom. Mož je končal njegovo celonočno muko.

Vagon štajerskih jabolk — poročno darilo! Pretekli pondeljek so fotografirali vagon štajerskih jabolk, predno se je odpeljal na Holandsko. Ta vagon ima to posebnost, da je poklonjen nevesti nekega Holandca, trgovca s sadjem. Jabolka so posebno skrbno izbrana.

Plin uhajal in povzročil nesrečo. Na postaji Laze, malo pred Ljubljano, so v soboto toverili balone s soliterno kislino, ki so jih polnili iz velike cisterne. Pri tem delu pa se je en balon razbil. Delavke niso vedele kaj storiti in vsled te kislino so baloni kar popokali. Plin je napolnil vso okolico, skoro do 9 km naokrog. Bila je splošna nevarnost zastrupljenja. Poleg tega so mislili, da gori železniška postaja in gasilci so prihiteli od vseh strani, ki so skušali požar, oziroma pline zadušiti. Pri tem delu se je neka ženska ponesrečila, ker se je opekla na kislini.

Ker je imel denar doma . . . V selu Starčevo živi stari mož Radosaj, eden najbogatejših kmetov v okolici. Vsi so vedeli, da ima denar in da ga skriva doma. In pretekli teden so o tem zvedeli tudi nepoštenjakoviči, pa so vlomili. Kljub temu, da je imel dva huda psa, so vlomilci držno opravili svoje delo in se tudi od njega samega, ki jih je hotel spoditi, niso dali pregnati, pač pa so streljali nanj. Klicanje na pomoč ni nič zaledlo. Vlomilci so mu odnesli do 60 tisoč dinarjev gotovine.

Železni kočijaž — skozi Maribor v Rim. Kočijaž izumirajo. Avtomobili jih izpodrivajo. Zadnji kočijaž v Berlinu, »železni Gustl«, je še enkrat vozil svojo kočijo iz Berlina v Pariz in nazaj. Zdaj je v pokoju. V Nemški Šleziji so v kopališču Reinerz tudi sklenili, da pošljejo svojega zadnjega kočijaža — na pot v Rim. In ta »železni Fric« se je te dni pripeljal v Maribor. Na trgu ga je obsula rado vedna množica. Njegov voz je bil obdan od vseh mogočih zastavic. Doda je prepotoval 620 km in jih hohče še 2400, nato tudi on stopi v pokoj. Kaj bomo pa s konji? Pri konjereji se zelo pozna ta preobrat v mestnem prometu.

Gregorijanski koledar zmaguje! Koledar, kakor ga imamo mi, je se stavil papež Gregor in se zato ponjem imenuje. V Evropi so že povsod vpeljali ta koledar, samo pravoslavna cerkev v Jugoslaviji se še ni odločila. Verjetno je, da zaradi enotnosti v državi pride v kratkem do tega.

Nesrečen zakon! V nedeljo je končal v Zagrebu sredi ulice zopet eden od tako številnih nesrečnih zakonov. Delavec Krpan je bil ljubosumen na svojo ženo. Srečal jo je na ulici in jo ustrelil. Nato je ustrelil še v sebe in padel mrtev na tla. Tako daleč pri-

de, ako ni poštenega življenja v zakonu!

Špijonaža v Novem Sadu uganka! Poročali smo že svoj čas, kako je dobavitelj naših zrakoplovov tudi — špijon. Ker pa se preiskava nadaljuje in je pripeljala do sledi vojaških krogov, si je vzel življenje mladi mornariški poročnik Matijevič, ki je bil v to zapleten. Tudi njegova mlada vdova je mislila na ta način uiti roki pravice, pa se je ni posrečilo.

Pred cerkvenimi vratmi — umor! Preteklo nedeljo se je dogodil težek zločin v Subotici. Ljudje so prihajali k nedeljski službi božji. Srečala pa sta se na stopnicah dva soseda, Nikola Budinčevič in Stjepan Krmpotič, ki že dolgo časa živita v sovraštju. Po kratkem prepiru je Krmpotič potegnil nož in zabodel soseda, ki je težko ranjen obležal na pragu. Zločinec se je zatekel v cerkev in se je tam skril, vendar ga je policija našla in odpeljala. Ako bi poslušal besedo evangelijsa: »Spravi se s svojim bratom, potem pridi in daruj!«

Že zdaj je zmrznila. V selu Ritelič v gorati Dalmaciji je šla preteklo soboto kmetica Ivana Čurkovičeva s svojo šestletno hčerkko v goro, da bi tam čuvala svoj mali vrtiček pred kozami. Na potu po jo je zalezel snežen vihar. Bili sta brez zavetja, na golih skalah. Sneg ju je zasul in sedaj, ko se je stopil, so ju našli v objemu — mrtvi, zmrzni.

Izgubljeno. V nedeljo, dne 14. t.m., se je izgubila na poti iz Sevnice v Rajhenburg, od tu do Krškega, večja svota denarja. Pošten najditelj naj bo prinese na občinski ali župni urad Rajhenburg, dobi tam dobro nagrado!

Oglas. Dne 24. 8. 1928 je prišel 16letni, nekoliko slaboumn Anton Blažič iz Št. Ilja pri Velenju s svojo sorodnico Marijo Trnek, tudi iz Št. Ilja, v trg Velenje po opravkih. Tu sta se zgrešila in e Anton Blažič, misleč, da je teta Marija Trnek že odšla, proti večeru se sam napotil nazaj proti domu v Št. Ilj. Zgrešil pa je pravo smer in je taval dolgo v noč v smeri proti Št. Janžu na Vinski gori, dokler ni okrog polnoči prišel do posestnika Rudolfa Brecelna v Prelaki. Tu je bil od domačih v domnevi, da ima slabe namene, prijet, pretepen in privezan, in drugo jutro izpuščen. Po navedbah sosedov je fant v jutro od te hiše odšel v smeri proti domu, vendar od takrat naprej manjka vsaka sled za njim in se do danes še ni pojavil, tako da je domneva, da je zlasti vsled nezgodja, ki ga je utrpel čez noč v prej omenjeni hiši, med potom omagal in umrl, zelo blizu. Vsakdo, ki bi utegnil sedaj ali v bodoče doznavati kako sled, ali sicer kakšne podatke o izginelem fantu, 16letnemu Antonu Blažiču, se poziva, da to sporoči direktno okrajnemu sodišču v Šoštanju, kot preiskovalni oblasti.

1294
Savez dobrovoljaca kraljevine SHS, srežki odbor v Mariboru, poziva vse v področju mariborske oblasti živeče dobrovoljce, da se radi včlanjenja čimprej prijavijo. — Tajnik.

Poročila SLS

Okraini zbor delegatov SLS za celjsko-vrantski okraj se je vršil v četrtek, dne 11. t. m., v telovadnici novega Orlovskega doma v Celju ob krasni udeležbi delegatov vseh krajevnih organizacij SLS v tem okraju. Politično pročilo je podal narodni poslanec g. dr. Hohnjec. Zbroovalci so sprejeli poročilo z velikim navdušenjem in so izrazili popolno zaupanje Jugoslov. klubu, poslancu pa naročili, da sporoči slov. voditelju dr. Korošcu iskrene pozdrave delegatov. O plodonosnem delu marib. oblastne skupščine je poročal oblastni poslanec g. Levstik, ki je istotako žel za svoja izvajanja burno odobravanje. Zbor je končno soglasno odobril kandidatne liste za volitve v okrajne zastope Celje in Vrantsko. Ves potek zpora je bil živa priča sloge in enotnosti, a tudi borbenosti slov. ljudstva, ko gre za njega čast in pravice.

Shod SLS v Negovi. V nedeljo, 28. oktobra, je po sv. maši na Negovi shod SLS. Govori narodni poslanec dr. Hohnjec. Somišljeniki, pride!

Shod SLS na Hajdini se vrši v nedeljo, dne 28. t. m., po rani sv. maši v društveni dvorani. Govori narodni poslanec Vesensjak o gospodarsko-političnem položaju.

Občni zbor SLS v Pamečah. Tuk. krajevna organizacija SLS ima v nedeljo, dne 28. t. m., popoldne po večernicah v gostilni g. Vrhnjaka svoj redni občni zbor. Na zboru poroča oblastni poslanec Ovčar in drugi. Vsi somišljeniki uljudno vabljeni!

Strankini in prosvetni večeri v Celju. Mestna organizacija SLS v Celju je začela prirejati za svoje somišljenike iz Celja in okolice redne strankine večere, na katerih imajo somišljeniki priliko spoznati najnovnejše politične dogodke, pa tudi druga pereča javna vprašanja. Prvi tak večer se je vršil dne 22. oktobra ob ogromni udeležbi somišljenikov iz mesta in okolice. Naslednji večer se bo vršil v pondeljek, dne 12. novembra, nato pa vsak drugi pondeljek. — V pondeljek, dne 5. novembra pa se prično prosvetni večeri, ki jih predi Kat. prosvetno društvo v Celju in na katerih bodo predaval strokovnjaki iz Ljubljane in iz Maribora. Za prosvetne večere bo treba plačati malo vstopnino po 1—2 Din za kritje velikih stroškov teh večerov.

★

Komerčialni tečaj priredi Društvo zasebnih nameščencev v Mariboru za one, ki se hočejo naučiti, ozir. izpopolniti svoje trgovsko znanje. Poučevali se bodo trgovski predmeti, jeziki, stenografija in strojepisje. Predavanja bodo zvečer od 18., oziroma 19. ure dalje, eventualno tudi popoldne. Prijave sprejema in daje pojasnila g. Pelikan, Ljudska tiskarna, Maribor, Sedna ulica 20. 1298

Važno za naše orlovske odseke in prosvetna društva! Dne 1. decembra se vrši v Mariboru velika narodna proslava desetletnice osvobojenja in zavzetja Maribora. Na to proslavo so vabljena vsa društva in orlovske odseki cele mariborske oblasti, da dobrojno proslavimo spomin na tisti zgodovinski trenutek, ko smo po tisočletnem robstvu ustanovili svojo lastno državo in tako postali gospodarji svoje zemlje. Obenem pa bomo tudi pred vsem svetom pokazali, da hočemo čuvati s krvjo in trpljenjem milijonov pridobljene pridobitve — proti vsem našim narodnim sovragom. Nikdar več ne sme priti naša zelena Spodnještajerska pod tujčeve peto. Zato vsi dne 1. decembra v Maribor! Naprošena je četrtna vožnja.

Slovenski krožek na Dunaju, restavracija Raimundhof, VI, Strohmayergasse 13, naznana svojim p. n. gg. članom in članicam, da pričenja zopet živahnejše društveno življenje in delovanje. Zato vabi vse člane in prijatelje, da vsakdo po svoji moči pripomore k čim lepšim uspehom našega dela v korist naše manjšine in v čast slovenskemu imenu v tem velikem mestu. Prosimo posebno, da si zapomnite naslednja naša obvestila: 1. Vsako nedeljo je društveni sestanek v dvoranici Raimundhofa od 6. ure zvečer dalje. Namenjena so razna predavanja, govori, petje, gramofonska godba z radio-ojačevalcem in s slovenskimi ploščami, domači kino. 2. Pevske vaje prično v začetku novembra. Kdorkoli čuti v sebi sposobnosti, da bi mogel s svojim glasom pripometi do čim lepšega uspeha, naj se prijaví. Prosimo! 3. Knjižničarka posluje redno vsako nedeljo zvečer med sestankom. Pristojbina za vsako knjigo in za 14 dni je samo 10 grošev. Vezava knjig nas bo mnogo stala. Pridno se poslužuje naše lepe knjižnice. 4. V novembру prične pouk slovenskega jezika za začetnike in tiste, ki naš lepi jezik že več ali manj obvladajo. Prijavite se, prijavite svoje otroke! 5. V nedeljo, dne 28. oktobra, bodo praznovali v svojih prostorih prvo obletnico obstoja našega društva. Začetek ob 7. uri zvečer. Od 8. ure dalje bomo poslušali slovensko radio-postajo v Ljubljani. Pridite v obilnem številu! 6. V nedeljo, dne 9. dec., bo Miklavž večer za velike in male otroke. Pridite v obilnem številu! Pravočasno dobite posebno obvestilo. 7. V nedeljo, dne 30. decembra, bo naš prvi občni zbor ob 7. uri zvečer v društveni dvoranci. 10. Prvo nedeljo po Veliki noč priredimo v veliki dvorani Češkega doma »na Pošti« akademijo po letošnjem vzorcu. To je obris našega letošnjega delovnega programa. Rojaki, naj vsakdo od Vas po svoji moči pripomore, da ga tudi častno izpolnímo. Odzivajte se v obilnem številu odborovim vabilom. S slovenskim pozdravom kličemo Vam: Bog in narod!

Sv. Barbara v Halozah. Slov. kat. izob. društvo priredi v nedeljo, dne 28. t. m., pri gospej Bračič predstavo Medvedove drame »Stari in mladi v štirih dejanjih«, ob treh popoldne v slovesni spomin 700letnice ustanovitve lavantinske škofije. Ob enem bo tudi predavanje pred igro o zgodovini naše škofije. Ker potrebuje društvo gmotnih sredstev, zato se vabi staro in mlado k predstavi, ker je igra res lepa, pa tudi težka. Ker imajo glavnega vlega res dobré igral-

ci, zato vam bodo nudili za vaše pričakanje nekaj lepega in koristnega. Bog živi!

Središče. Ljudski oder otvarja svojo 6. gledališko sezono z nad vse veselo igro mešanih vlog v štirih dejanjih »Hlapec« v nedeljo, dne 28. t. m., ob sedmih zvečer v društvenem domu v Središču. Igra je polna zdrugega humorja, zato vsi, ki se hočete prav pošteno nasmejati, iskreno vabljeni na to prireditve! Predprodaja vstopnic pri g. Rud. Lukačiču, posestniku v Središču. Na svidenje!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Da ponese cenjeno občinstvo, ki je skozi celo leto tako številno obiskovalo naše prireditve, lepše spomine v dolgi zimski odmor, vas vabi odsek Orel še enkrat na svojo prireditve. V nedeljo, dne 4. novembra, se vprizori tridejanska šaljivka »Skapinove zvijače«. Igra je polna smeha in zabave, kakor nalač pa je zemljin in nevestam. Pridite vsi!

Hajdina. Tukajšnje bralno društvo predi v nedeljo, dne 28. t. m., popoldne po večernicah, v društveni dvorani dr. Krekovo igro »Turški križ«. — V dne 10. in 11. novembra t. l., ob priliki blagoslovitve noviranega fantovsko-stanovskega oltaria, pa se vrši mladenički tečaj, h kateremu se že zdaj vabijo vsi fantje tudi iz vseh okoliških župnij. Tečaj veljaj pred vsem v pozivitev mladeničkih zvez. Podrobni načrt tečaja bo pravočasno objavljen v našem listu.

Št. Jurij ob južni žel. V nedeljo, dne 28. t. m., priredi Slov. kat. prosvetno društvo pri Sv. Juriju ob južni žel. veseloičigro »Županova Micika« pri g. Simončiču na Blagovni. Prijatelji poštene zabave prisrčno povabljeni!

Polzela. Tombola Prosvetnega društva se vrši nepreklicno v nedeljo, dne 28. t. m. Novo kolo, žezezen plug, novi čevlji, ko se nam bliža zima, in še mnogo drugega čaka na nove gospodarje. Največ interesentov bo menda za radio-aparat, kateri bo srečnemu imejitelju krajšal dolge zimske večere. Še je čas za vsakega, da žrtvuje dva dinarčka za tablico ter postane že v pondeljek lastnik radio-aparata.

Celje. Znamenito igro »Ben Hur« vprizori celjska Krekova družina v nedeljo, dne 28. oktobra, ob pol štirih popoldne v celjskem Narodnem domu. Opozorjam prijatelje krščansko misleče delavske mladine, da v obilnem številu posetijo to prireditve! Bog živi!

Št. Andraž pri Velenju. V nedeljo, dne 28. oktobra, se bo vršila zelo zanimiva in ljudstvu priljubljena, v lepem kršč. duhu izpopolnjena igra »Don Fernando«, potem sledi dekliška dvodejanska igra »Pri gospodi« s petjem izbranih pesmi. Pričakujemo tem večje število posetnikov te naše velezanimive igre!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 21. t. m. je tukajšnje Društvo starih vojakov slovesno razvilo svoj novi prapor. Razvitju je prisostvovalo več sosednih društev s prapori. — Obletnico osvoboditve Slovencev namegravajo vsa tukajšnja društva proslaviti z veliko bakljado in defilacijo pred rojstno hišo našega velikega rojaka sedanjega ministrskega predsednika g. dr. Korošca. Vsa obširna šentjurska župnija se pripravlja, da dostojno proslavi to za nas velevažno obletnico.

ŠIRITE »SLOV. GOSPODARJA!«

Dobrodeleno zbirko za revnega dinka so napravili svatje o priliki dr. Muhičeve poroke. Zbirka je znesla 250 Din. Spominjajmo se našega dajaštva ob veselih in žalostnih prilikah!

GOSPODARSTVO

Z A I N P R O T I D I V J A Č I N I .

Minuli teden so doble občine na Murskem polju od Slovenskega lovskega društva v Murski Soboti ta-le poziv:

Vsem občinam rezov Murska Soba, Dolnja Lendava in Ljutomer!

Najprej povdramo, da so v našem društvu organizirani vsi pravi lovci, posebno pa bodo v kratkem postali naši člani vsi zakupniki občinskih lovišč, kolikor še niso. Kdor ne bo naš član, ne bo mogel postati zakupnik lovišča.

Naš glavni cilj je povzdiga lovstva. Od tega imajo zopet največji hasek naše občine. Čim boljše je lovišče, tem več se za njega plača. Čim več se plača, tem večji dohodek imajo občine, ki imajo dostikrat glavni vir dohodka v zakupnini za love. Zato je v interesu občin, da so njihova lovišča dobra in bogata. Naši lovci imajo od nas stroga naročila, da ne smejo lovišč učevati. Kdor bi to delal, ga bomo iz društva izobčili, s tem pa izgubi pravico do lova.

Ali tudi občine nam morajo iti na roko pri našem delu, če ne, ne bomo imeli uspeha, ki je največjega pomena za občine same. Ničvredna so lovišča, kjer gospodarijo divji lovci, psi in mačke! Pregnati divje lovce, preganjati pse in mačke iz lovišč — to mora biti pomoč občin pri našem delu.

Zato pozivamo vse občine, da nam ali pa žandarmeriji vsakega divjega lovca zglašajo! Nadalje, da zapovejo svojim občinarem, da ne smejo nikdar puščati psov ter mačk v lovišča! Naši lovci in lovski paziški imajo strogo naročilo, da ustreljajo vsakega psa in mačko v loviščih in jih dajo pokopati na stroške gospodarja. Zato imajo zakonito pravico!

Katera občina nam ne bo v tem pomagala, tisto bomo proglašili za slabo lovišče. Namesto velike zakupnine bodo dobili za lov samo par dinarjev. To pa bo samo njihova škoda! Drugi pa ne more vzeti v zakup lovišč, kakor naši člani!

Tistim občinam ali občinskim možem, ki nam bodo posebno pri tem pomagali, bomo dali nagrade, ker to tudi zaslužijo.

Posebno pa opozarjam na nov zakon o posesti in nošenju orožja, da ne sme nihče hoditi po lovišču s puško, kdor ni lovski zakupnik ali pa nima od njega dovoljenja. Vsakega takega bomo dali kaznovati.

Lovski pozdrav!

Anton Koder l. r., tč. predsednik; Gregor Josip l. r., tč. gospodar; Dolenc l. r., blaga.;

Vekoslav Španger l. r., tč. tajnik.

Odborniki: Perne, Hržič, dr. Šumenjak, Rudolf, Jureš, Vrančič, Glazer, Turk, Benko.

Župani in tudi občani na Murskem polju se ne strinjam s tem pozivom ter se tudi ne bojimo teh groženj in ne bomo nikoli in nikdar podpirali dela za divjačino. Divjačina ni za povzdigo kmetijstva, to mi posestniki najbolj občutimo na polju in v sadonosnikih. Tudi to ni največjega pomena za občino, če dobi par sto dinarjev zakupnine na lov, ako pa ji divjačina in lovci naredita za par tisoč dinarjev škode. Tukajšnje občine odločno zahtevajo ukinitve varstva nad divjačino; mi smo za prostost našega kmeta, ki prideluje živež, ne pa za divjačino, ki ga nam uničuje.

Sledijo podpisi 10 občin.

Kriza na hmeljskem trgu.

V Savinjski dolini je hmeljska trgovina več tednov popolnoma prenehala. Zato v kupčiji je največ povzročilo pomanjkanje vagonov, kajti nakupljeni hmelj se je nakopil v vsa razpoložljiva skladišča, katera so bila natrpana do skrajnosti. Odvoz se ni mogel vršiti niti v najmanjši množini več tednov in ta zastoj v prometu je močno vplival tudi na trgu.

Hmeljarji so postajali nervozni — boječ se, da tudi letos ne bodo mogli svojega hmelja prodati in to bojazen hmeljarjev so inozemski nakupovalci takoj uvideli in spoznali, da bi se iz tega zamoglo črpati za njih mansten dobiček. Pričeli so pritiskati na ceno in so iste do danes tako tlačili, da producenti oddajajo svoj hmelj za sramotno ceno od 8 Din naprej.

Vsiljevanje z blagom letos nikakor ni upravičeno, statistično je dokazano, da je letošnji pridelek žlahtnega hmelja za celih 150.000 starih stotov manjši kot je bil pridelek lanskoga leta. Savinjski hmelj je na zunanjem tržišču zelo priljubljen ter svetovno znan kot žlahten hmelj na tretjem mestu svetovnega pridelka. Začasni zastoj kupčije je le umetno tlačenje cene in nikakor ni letos potrebno, da naši hmeljarji svoj hmelj za vsako sramotno ceno vsiljujejo.

Na žalost se pa mora tudi pribiti, da so k temu tlačenju na cene prav mnogo pripomogli tudi naši nekateri domači prekupčevalci, katerih se inozemski nakupovalci poslužujejo za posredovanje pri kupčiji. To so takozvani tekači (Unterläufer), ali bolje rečeno »Bauernfänger«, ki begajo naše uboge hmeljarje, češ, da bode letos zopet mnogo hmelja ostalo ležati brez vrednosti pri producenih. To nikakor ni resnično in za letos se ni bati, da bi naš žlahtni hmelj ne bi bil prodan. Treba je malo potpreti in še nikoli ni bila cela kupčija v dveh mesecih končana, to je bilo morda le enkrat v 50 letih, sicer se je pa kupčija vršila vedno po narocih.

Ako primerjamo cene žatečkemu hmelju, pridemo do ugotovitve, da se plačuje češki najslabši hmelj še vedno najmanj 1700 čK, to je 56.50 Din, in boljše kvalitete celo še do 2200 čK, to je do 73 Din za 1 kg in se vkljub temu prodaja vrši živahno. Žatečki producent se zaveda, da je hmelj z velikim trudom in denarnimi žrtvami pridelal in ga ne vsiljuje za vsako ceno. Razlika med žatečkim in savinjskim hmeljem je bila običajno vedno od 20 do 25% in je pri normalni kupčiji savinjski hmelj še vedno napram žatečkemu vreden od 35 do 48 Din.

Nizke cene so povzročili po večini le vsiljivci, takozvani »Punklerji«, kateri sploh niso hmeljarji in oddajo svoj hmelj, če se njim le denar — pokaže. Taki pojavi so prava kuga za hmeljarstvo in za razvoj kupčije in je treba takim ljudem hmelja od-

vzeti v komisijo prodajo, da se njim odvzame možnost, kvariti cene večjim producentom, kateri na tem občutno škodo utrpijo.

Hmeljarji, ki še razpolagate z hmeljem, zavedajte se, da ste za Vaš pridelani hmelj Vi sami mnogo trpeli, izdali ste mnogo denarja in ne polnite žepe raznim špekulantom. Če Vam kateri ponudi Din 8.— za Vaš hmelj, odprite na široko vrata takemu kupcu in vržite ga iz hiše. S tem ne boste koristili samo sebi, temveč koristili boste splošnosti. Taka kuga, ki okuži ves tržni položaj, mora izginuti. Vplivne osebe pa vplivajte pri Vaših malih hmeljarjih, da tudi mali hmeljar mora biti plačan za svoje črno manjše delo. Kdor pa tega noči razumeti, je pa bolje, da očisti pridelovanje hmelja in se najbavi raje z pridelovanjem krompirja in repe, da ne kvari cene res pravim hmeljarjem!

Hmeljarji! Zahtevajte torej za Vaše delo in Vaš trud tudi pošteno plačilo in ne vsiljujte Vašega hmelja za sramotne cene, prenehajte vendar z vsiljevanjem in prodajo po sedanjih cenah.

Vse ostale liste se naproša za ponatis tega poziva v korist splošnosti hmeljarstva.

Kuhanje piva po Savinjski dolini.

Iz Saleške doline smo dobili dopis, ki nam naznana, da so razglašene visoke kazni za one, ki bi doma kuhalo pivo. Informirali smo se pri velikem županstvu. V nobenem oddelku pri velikem županu ni o tem kaj znanega. Mi dosedaj še nismo mogli ugotoviti, kdo je tako prepoved izdal. Prosimo, da se nam to vpošlje! — Zvedeli pa smo nekaj drugega za nimivega. Naši politični nasprotniki so si to prepoved baje izposlovali in istočasno sklenili, da jo vprabijo — proti kmetom kot tudi proti SLS, češ, ta vam ne pusti, ta vam prepoveduje. Da je temu res tako, kaže njihovo časopisje. Ono bolj za gospodo in gostilničarje piše, da je prav tako, ono za kmete se pa zgraža nadto prepovedjo. To so tiči!

Na kmetijska-nadaljevalni šoli v Celju se prične letosni pouk dne 6. nov. Vpisovanje se vrši dne 4. nov., ali na prvi šolski dan na okol. šoli.

Sadni trg. Večina lepega sadja je odprodana. Letos je tudi sadjevec precej upoštevan, ker je prvo vino kislo. Sadjevec se kupuje po 2.25 do 2.50 Din liter. Marsikdo je reklo, da bo raje sadje gojil, kakor trto. Ni dosti dela, a je zaslužek.

Vinski trg. Cene so razmeroma ostanale dosedanje, le za oni mošt, ki so ga prešali zadnji čas in ki ima 20 in več stopinj, se dobi visoke cene po 7 Din in več. Marsikdo zdaj pravi, ko bi vedel, da bo tako toplo vreme! Ko bi bil človek vedež, ne bi bilrevež!

Trgovina z jajci lepo napreduje. Cene jajcem so poskočile na 1.50 Din za komad. Posebno se povprašuje po štajerskem blagu. Marsikatera gospodinja krije vse gospodinjske in kuhinjske izdatke s tem, kar jajca proda.

Vrednost denarja se od zadnjega tedna ni izpremenila.

Nov velik kramarski, konjski ter živlinski sejem se vrši dne 30. oktobra vsakega leta, odnosno na naslednji delavnik, ako pade določeni dan na nedeljo, na Studencu pri Krškem. Vabijo se kupci in prodajalci, da se omenjenega sejma v čim večjem številu udeležijo!

Živinorejska zadruga za Slovenske gorice pri Sv. Lenartu v Slov. g. si bo nabavila iz Nemčije 25 plemenskih prašičkov, nekaj merjascev in nekaj svinjic. Naprosila je že za carine prosti uvoz. Kdor želi priti do dobrega svinjskega plemena in hoče imeti dobičkanosno pasmo, naj se prijavi pri tajništvu zadruge.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 19. oktobra 1928 je bilo pripeljanih 344 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 90 do 125 Din, 7 do 9 tednov stari 225 do 250 Din, 3 do 4 mesece stari 360 do 450 Din, 5 do 7 mesecev stari 450 do 500 Din, 8 do 10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 1000 do 1200 Din, 1 kg žive teže 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže 16 do 18 Din. Prodanih je bilo 269 svinj.

★

Gospodarska slika Slovenije.

Zadružništvo na Slovenskem.

Zadružništvo je na Slovenskem glavna gospodarska opora delovnega ljudstva. Prav je, da bi bilo še več smisla zanj. Posebno zaradi tega je zadružništvo tako važno, ker je to — samopomoč in le samopomoč je prava pomoč, kakor pravi pregovor: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!

Najmočnejše je denarno zadružništvo in šteje samo v naši Zadružni zvezi 290 organiziranih hranilnic in posojilnic. Nabavnih in konsumnih zadrug smo imeli 58, mlekarskih 33, kmetijsko strojnih 25, živinorejskih 26, elektro strojnih 20, stavbinskih 12, obrtnih 23, vinarskih 5 in raznih drugih 17. Danes se bomo na kratko ozrli na naše denarne zavode, na posojilnice in hranilnice iz cele Slovenije.

Koliko imamo denarja v naših hranilnicah?

154 zadrug ima le do pol milijona dinarjev vlog. To so posebno male rajfajzovke po kmetih. To je zelo veselo znamenje, ker te male posojilnice so največje pospeševateljice hranjevanja in tudi nudijo prvo priložnost, da se dobi malo, kratkoročno posojilo na nizke obresti. Skupaj pa imajo te hranilnice 36,600.000 Din vlog. Tu se vidi, kako iz malega raste veliko, kako se po podrobнем delu da mnogo spraviti skupaj. — 95 hranilnic je takih, ki imajo do 1,000.000 Din vlog. Te imajo skupaj 68,600.000 Din vlog. — 137 zadrug je takih, ki imajo do 5 milijonov Din vlog, v skupnem znesku 304,300.000 Din. — 13 zadrug ima do 10,000.000 Din vlog v skupni svoti 94 milijonov Din. — 8 zadrug ima do 50 milijonov

Din vlog, skupaj 133,300.000 Din.

— Dve zadrugi imata do 100 milijonov vsaka, skupno 113 milijonov D, in dve nad 100 milijonov vsaka vlog, skupno 230,600.000 Din. Hranilnice v Sloveniji imajo skupaj 978,900.000 Din vlog. — Poleg teh zadružnih hranilnic imamo pa še regulativne, samoupravne hranilnice, občinske, okrajne, oblastne itd. V teh je okrog 624 milijonov D slovenskih prihrankov. — V bankah je težje dognati, koliko je vlog, vendar se računa vsaj okrog 700 milijonov. Skupaj torej imajo denarni zavodi Slovenije okrog 2.303,100.000 Din vlog. Nekatere vloge so seveda dvakrat, oziroma celo trikrat naložene, tako da se računa pravih vlog, zbranega denarja, krog 1.500,000.000 Din.

Kako varčujejo v posameznih okrajih?

Okraj Maribor levi breg ima okrog 118,500.000 Din vlog, Maribor desni breg 14,900.000 Din, Brežice 12 mil. Din, Laško 16,600.000 D, Dravograd 7,200.000 Din, Slovenjgradec 8 mil. 700.000 Din, Konjice 12.400.000 Din, Celje 126,700.000 Din, Ptuj 72,200.000 Din, Ljutomer 23,200.000 Din, Gornji grad 19,800.000 D, Šmarje 16,300.000 Din, Prekmurje 4,300.000 Din.

Seveda so to številke iz denarnih zavodov. Poydariti je treba, da ljudje nosijo denar tudi v druge okraje, posebno v mesta. — Splošno se opaža, da varčevanje raste, da se dviga število vlog. Temelj varčevanja, — stalna vrednost denarja, je podana. Kdor ima denar, ga ne hrani več doma, kjer ga lahko tat ukrade, kjer mu denar tudi ne nese obresti, ampak ga naloži v domačo hranilnico. S tem pomaga sebi, pomaga pa tudi svojemu sotrinpu, ki išče posojila v posojilnici in tako se po denarnem zadružništvu kmet sam sebi pomaga. Čim bolj se bo kmet držal svojih zadrug, tem boljše za kmetski stan, tem boljše za Slovenijo!

Viničarska knjižica,

kakor jo zakon predpisuje, je izšla v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane 4.50 D. Poleg običajnih vpisov ima celotno viničarsko uredbo. Občine, ki namesto delavskih knjižic morajo sedaj te uporabljati, naj jih čimpreje naročijo.

Listnica uredništva.

A. Weingerl, Sv. Jakob v Slov. gor.: Nam sedaj Poljšakov naslov ni znan, najbrže je v Celju. Pišite tja! — Ivan Toma, Tezno: Vaš dopis o sirárnah smo odstopili Zadružni zvezi, Maribor, Aleksandrova c. 6, I. Prosimo, da se tja obrnete! — K. A., Kopričnica: Nam je prav žal, da ne moremo objaviti take reklame brezplačno! — G. W., Št. Ilj v Slov. gor.: Je sicer prijetno napisano, toda le še premalo izpiljeno. Za take prvence je bolj »Naš dom« kot »Slovenski Gospodar«, tam poizkusite! — »Gospodar«, Petrovče: Ker vas nimamo v seznamu pri nas organiziranih društv, ne mormo objaviti prireditve. — Marija Reka: Prihodnjič.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Župnijsko cerkev smo letos lepo prenovili. Zunanja lepota pa bi nič ne pomenila, ako bi bila v cerkvi praznata. Pa je ni! To bi videl lahko vsak na prvo nedeljo v oktobru, ko je nad 200 mož in fantov iz Apostolstva mož pristopilo k skupnemu sv. obhajilu. In pesem »Povsod Boga« je naše geslo! Srečna župnija, kjer možje in fantje to geslo izberajo! — Tako nam piše priprost, a dober mož iz tega kraja.

Hoče. Naša občina se v zadnjem času dokaj modernizira. Dobili smo namreč pred enim mesecem električno razsvetljavo po vasi. Za popotnike, ki morajo hoditi po cesti v slabem vremenu in v temni noči, je to zelo koristno, da kje ne zadene v kakšen telegrafičen drog ali pa ob plot. Želja občanov pa je, da bi se napravila luč tudi še v drugih temnejših in potrebnih mestih. Ob enem pa opozarjam vse nočne postopače, da pustijo električno napravo v mire, ker jih sicer čaka primerna kazen. — Pa še bolj napredni smo pri nas! V nekaj tednih bomo dobili vodovod v župnišče, v kapelijo, v šolo in v druge hiše. Vodovod je namreč napeljan iz bližnjega hribčka, kjer stoji lepa vila »Mirni dom«. — Dne 17. t. m. se je poročil član orlovskega odseka brat Frangež Franjo z gdč. Lebe Zofko, članico orlovskega krožka v Hočah. V znamenje hvaležnosti za njegovo sodelovanje v društvu so ga sobrati Orli pri cerkvi v ta namen postavljenemu slavoloku sprejeli s primernim nagovorom. Ob priliki te gostije se je nabralo od veselih svatov 313 D za Dijaško kuhinjo v Mariboru. Mlademu zakonskemu paru še ob tej priliki enkrat želimo obilo sreče in božjega blagoslova! — Niso samo vesele novice iz naše okolice. Nesreča je zadeila posestnika in mlinarja g. Antona Vešnika v Zgornjih Hočah, ko je v noči od 20. na 21. t. m. neznana zločinska roka podtaknila ogenj v komaj prejšnji dan dokončanem gospodarskem poslopju. Na kraj nesreče je hitro prihitela domača požarna bramba iz Hoč.

Zanimivosti.

Kdo je iznašel »Zeppelin«? Zrakoplov »Zeppelin« slavi svojo zmago nad viharji morskega ozračja. Slavijo pa jo tudi inženjerji in z njimi slavi grof Zeppelin, ki je sicer že mrtev od leta 1924, a njegovo delo še živi. Pa so razkrili te dni, da je grof Zeppelin načrt za ta balon — kupil! In ga je kupil celo od vbove po nekem zagrebškem židu Schwarzu. Vsi ameriški listi pišejo sedaj o tem, kako je žid Schwarz iznašel načrt za zrakoplov, ga tudi poizkusil, vendar je — prehitro umrl, da bi ga bil spopolnil. Vdova pa ga je prodala.

Zletel v smrt! Dne 17. t. m. se je na majhnem zrakoplovu dvignil v zrak angleški letalec Macdonald in hotel preleteti morje. Nihče mu ni verjel, da bo kaj takega počenjal, zato mu nihče ni odgovarjal. Ali on je zletel, zletel v smrt. Ribiči so poročali, da so slišali precej daleč na morju eksplozijo v zraku, nato pa videli plamen in padajoče ostanke preveč drznega letalca.

Med poroko — umrl. Ta čuden slučaj se je dogodil te dni v neki tirolski cerkvi v Inndu. Pri poročnem

oltarju je stal predsednik Kat. del. društva Schweninger s svojo nevesto. Ka ga je duhovnik vprašal, če želi stopiti s pričajočo nevesto v zakon, se je nenadoma zgrudil. Skršali so, da bi ga snravili k zavesti. Ni se posrečilo. Mož je ostal mrtev. Nevesta je od žalosti dobila živčni napad in se je v nezavesti zgrudila poleg mrtvega ženina. Schweninger je bil v ruskem ujetništvu, močno nervozan, imel je srčno napako, zadeba ga je srčna kap.

Raka bodo zdravili z radijem. — Vsled Poljšakovega zdravljenja raka s posebnim mazilom, v katerem se je nahajal tudi svinec, je bil v Sloveniji in tudi preko mej velik halo! Pozneje so zdravniki priznali, da se na ta način zdravi rak po mnogih krajih, vendar zdravniki tega ne priporočajo. Posebna komisija Društva narodov pa sedaj preiskuje, kako bi se zdravil rak z radijem. Je podoben slučaj kot s Poljšakom. Bomo videli, kaj bodo tam znašli.

Ameriški producenti in — varčevanje. V Severni Ameriki so postavili spomenik varčnosti. Ob tej priliki je ameriški predsednik Coolidge govoril in dejal, da je Ameriko obogatilo samo — varčevanje.

Štiri obešene otroke so našli v neki poljski vasi pri Vilni. Otroci neke družine, stari od 4 do 14 let, so bili sami doma. Ko so se starši vrnili iz mesta, so našli vse štiri otroke po vrsti obešene. Kako se je zgodil ta grozen zločin, je še nepojasnjeno o-stalo. Sumi se, da je najstarejši sin obesil svoje bratce in nato še sebe. V družini ni bilo verskega pouka in življena.

Strah! Obraz umrlega — v oknu! Na Švedskem stoji grad Regnaholm. Na tem gradu je čudno okno. Po dnevi, ko solnce najlepše posveti na

grad, se prikaže na oknu obraz majorja Gyllenkropa, ki je umrl leta 1859. Ta prikaz se ponavlja že skozi desetletja. Zdaj so začeli to stvar preiskovati. Med narodom kroži vse polno govoric o strahu. Dela se je lotil švedski učenjak Mohlin. Ta je ste klo na oknu preiskal in pravi, da ni prav nič čudnega. Rajni major je bil hrom in je cela leta presedel v tej sohi pri tem oknu. Solnčni žarki so se odbijali na njegovem obrazu in padali nazaj na šipo ter jo tako razjedli, da sedaj odseva obraz v njej, če sije solnce na njo. Seveda ljudje mu nočejo verjeti in se na široko izogibajo gradu.

Kakor dremenjeno, se rušijo hiše po svetu. Po znani praski nesreči se rušijo hiše tudi v drugih krajih. V Vincenesu pri Parizu se je zrušila pretekli teden sedemnadstropna betonska stavba in pokopala pod seboj 30 zidarjev. Lastnik in graditelj hiše Italijan Provigni je že pred 14 dnevi opazil, da je zid razpokan, pa ga je s cementom zamazal. Ko se je zgodila nesreča, si je hotel vzeti življenje, a se mu ni posrečilo.

Gora se je podrla v švici. Te dni se je odtrgal velik kos gore Arbino in se zakotjal v dolino. Povzročil je plaz, ki je zasul 14 gorskih koč in 4 cvetoča posestva.

Ladija se je potopila. Ob kitajskem obrežju se je potopila japonska vojna ladija. Samo širje vojaki so se rešili, ostalo moštvo se je vse potopilo.

Morski reparji na delu. Angleška ladija, ki je vozila iz Indije na Kitajsko, je bila napadena po morskih roparjih, ki so bili dogovorjeni z delavci in mornarji na ladiji. Poveljnika oropane ladije so našli na ladiji privezanega. Umrl je od gladu in obupa. Prazno ladijo so namreč pustili mirno plavati dalje.

Največji novi neboličnik. Neboličnik je hiša, ki se dotika neba, tako namreč izgledajo visoke ameriške hiše. V Newyorku so začeli zdaj graditi 68nadstropno hišo, ki bo 242 m visoka. Gotova bo leta 1930 in bode stala 14 milijonov dolarjev.

Osemurni delavnik — pri beračih! Tudi berači se organizirajo in sicer zaradi tega, da imajo tudi oni le 8-urni delavnik. Berači so najbolj strogo organizirani na Japonskem. Tam imajo posamezne organizacije določen »delokrog«. Strogo je prepisano, koliko sme katera organizacija imeti kruljavih in slepih, ker ti največ izprosijo. Do sedaj so imeli strogo predpisani osemurni delavnik. Vonih krajih, kjer se hitro naberači, se sme beračiti le samo tri ure na dan.

Po 300 letih odkrit zločin na 300 let starem truplu. V Parizu so našli neka okostja in dognali, da so 300 let stara. Na okostjih pa so spoznali — zastrupljenje, ki se je izvršilo pred 300 leti. Zdaj hočejo še tudi truplo španskega princa don Carlosa izkopalni, ker se trdi, da ga je njegov lastni oče zastrupil. Tudi to se je zgodilo pred 300 leti. Človeška sodba takih ljudi ne zadene, pač pa ne bodo ušli božji sodbi!

Otroci demonstrirajo — proti staršem! Te dni so bile v Rusiji velike demonstracije otrok onih staršev, ki so se udali pijači. V velikem sprevidu so otroci šli po mestu, z nasiljem in kričanjem izpraznili gostilne in nabili plakate: »Stariši, vaš dom je pri otrocih in ne pri alkoholu!« Po ulicah so nabili plakate: »Denar za otroke in ne za alkohol!« Policija je morala posredovati, da so demonstracije prenehale.

Vsega zdravilstva dr. Josip. Marcusius zopet redno ordinira v Slov. Biestrici nasproti vojašnice. 1306

Veliki ilustrovani CENIK
dobite zastonj! Zahtevajte ga od Skladišča
Meinel in Herolda
Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
R. LORGER Maribor it. 106
Violine od Din 95-. Ročne harmonike od
Din 85-. Tamburice od Din 98-. Gramo-
foni od 345- dalje. 1286

Razpis.

Gradbeni odbor za gradbo ceste Sv. Jurij ob južni žel.—Rebre—Sv. Rupert—M. Dobje razpisuje mesto gradbenega delovodja za gradbo nove ceste Sv. Jurij—Rebre. Išče se prvorstna moč, izvezbana v vseh gradbenih, zlasti tudi betonskih delih.

Kvalificirana spričevala in prošnje se vložijo najdalje do 25. oktobra 1928. Nastop službe takoj. 1287

Alojz Plausteiner, preds.

Deklica 14 do 16 let, ljubitljica otrok, od krčč. starišev, se takoj sprejme k otrokom in se lahko tudi kuhati uči. V. Bratina, trgovec, Križevci pri Ljutomeru. 1901

Lep zaslužek nudimo prodajcem in zastopnikom pri prodajanju neobhodno potrebnega predmeta na deželi. Ponudbe pod: »Rozman«, Maribor, poštni predal 2. 1282

Zelinaté glave

kupi Lovrec, Maribor, do-poldne velika zelena tabla z imenom Lovrec na Glavnem trgu v vrsti olja, popoldne: Slomškov trg 16. 1304

Pozor, živinorejci in nakupovalci živine! Žepne tehnico za živino do 1000 kg teže razpošiljam po povzetju, izredno praktična. Naročila za enkrat pod »Tehtnica 80«, na upravo lista. Zastopniki rabat. 1296

Šivalni stroj Howe, v dorem stanju, se proda za 600 Din. Valentin Gumzej, Laporje. 1289

Dva še malo rabljena živalna stroja za čevljanje poceni na prodaj pri vdoi Otiliji Sluga, Sp. Hajdin 113, Ptuj. 1293

Vinski sedi, dobro ohrajanen, se prodajo. Naslov pove uprava lista. 1272

Enelešni bik marijahof. pasme se proda: Limbuš st. 26. 1292

Proda se čisto nov krasno izdelan močan sod. Drži 3½ polovnjaka. Za naslov se izve u upravi lista. 1305

Nagrobne spomenike vsa ke vrste se dobi pri: F. Kobanu, Rače-Fram, tel. št. 6. 1281

Cevljarski cylinder stroj se po ceni proda: Maribor, Pobrežka 9. 1299

Službo kot cerkovnik, ki zna tudi orglјati, išče Al. Ker, Razvanje, p. Hoče. 1295

Drevesničar dobi delo pri čiščenju sadnega drevja: Franc Kupnik, Podplat. 1300

Nadarbinska viničarija stolne župnije v Kamnicu blizu cerkve išče viničarija, 4 delovne moči, do 1. novembra 1928. 1283

Oskrbnik s 4 delavskimi močmi se išče. Vpraša se pri Drago Kopič, Maribor, Aleksandrova 77. 1255

Starški klapec za krave in vole se takoj sprejme: Limbuš 28. 1291

Sprejme se raznašalec kruha (gajšic). Vpraša se pri Josipu Berlinger, pekarna, Vurberk. Tamkaj se tudi sprejme pekovski učenec, dobi hrano, stanovanje in obleko, učna doba tri leta. 1284

Starejša ženska, pri otrokih vajena, opravlja tudi domača dela, išče službo. Marija Weiss, Maribor, glavnoposnno ležeče. 1303

Učenec se sprejme v mizarstvu Mlinska ulica 11, Maribor. 1308

Iščem oženjenega viničarja, ne čez 40 let starega, ki razume gospodarstvo. Ponudb na: Greta Jellachich, Zagreb, Pivarska ulica 22. 1307

Lepo posestvo v Dolgi gori, občina Ponikva, ki meri 14 oralov in to šest oralov gozda, a ostalo pa sadonosnik, njive in travnik se proda s celim inventarjem za 70.000 Din. Natančnejša pojasnila glede tega posestva bode dajal Ivan Kovač, posestnik v Dolgi gori štev. 26, občina Ponikva ob Južni řeleznici. 1301

Oblike:

Moške suknene
à Din 300, 360, 450, 775, 900
Fantovske suknene
à Din 250, 380, 500, 600
Otroške suknene
à Din 130, 170, 220, 300
Zimske suknje
vatirane à D 390
Zimske suknje
s kožuhovinastim ovratni-
kom à Din 590, 600
Zimske raglane
double à Din 600, 900
Zimske raglane
za fante 12 do 16 let à Din
480 — 750.
Velika izbira klobukov, kap, triko-
perila, pletenih jopičev, najceneje
pri 1282
Jakob Lah, Maribor
samo Glavni trg 2. samo
Cene brez konkurence.

CENENO ČEŠKO PERJE!

1259
1 kg sivega opuljenega perja 70 Din, na-
pol-belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125
Din in 150 Din, mehko kot puh 200 Din
in 225 Din, boljša vrsta 275 Din. Pošiljat-
ve carine prosto, proti povzetju, od 300
Din naprej, poštne prosto. Vzorec za-
stoj. Blago se tudi zamenja in neugajajoče vzame
nazaj. Naročila samo na **Benedikt Sachsel, Lobež**
št. 16 pri Plznu, češkoslovaška. — Poštne pošiljke
rabijo češkoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni.

Dr. O. I.:

ČRNI KRIŽ PRI HRASTOVCU.

Zgodovinska povest.

Oskrbnik stopi z lučjo sredi temnice, tako da gleda Agati v razsvetljeni obraz.

»Pa kako,« vzklikne Agata ter položi roko na srce, kakor da bi ga hotela umiriti, ki je bilo vedno bolj razburjeno.

»To je popolnoma lahko,« reče mirno Trenak. Agata gleda nepremično oskrbnika in čaka nestrpno, da začne govoriti.

»Bodite mirni, gospodična, vse vam razložim in v vaših rokah je, če hočete biti rešeni.«

»O govorite vendar!«

»Gospa graščakinja je zaznala, da se je Ivan Friderik Herberstein zaljubil v vas, protivila se je temu, a bilo je zastonj, ni poslušal njenega pametnega nasveta, omamljen je bil od ljubezni do vas in se je odločil, skleniti z vami zakon, kar se je tudi zgodilo, to sami veste.«

»Tedaj to ve graščakinja, o, zdaj vem, da sem zgubljena.«

»O ne obupajte,« pravi oskrbnik, »hočem vam

23

pomagati. Graščakinja ne more verjeti, da se je zaljubil mladi graščak v vas iz naravnega čuta, pri tem so morale sodelovati tajne, čarovniške moči.«

»Kaj govorite, jaz bi bila čarovnica?«

»Da, uganili ste, graščakinja je prepričana, da ste se zvezali z hudim duhom ter se njemu zapisali, da vam je dal sredstvo, s katerim ste omamili mladega graščaka, da je postal slep za vse, kar je graščakinja hotela.«

»O grozno, to je satanska iznajdba, jaz — čarovnica, to ni mogoče!«

»O, je mogoče, in graščakinja je tako uverjena o tem, da je z nobenimi dokazi ne prepričate o nasprotнем.«

»Potem naj govoriti Friderik Herberstein, on more priseči, da sem nedolžna.«

»Kako mislite to,« vpraša Agata in se začne tresti po celiem telesu, kakor bi bila od odgovora na to vprašanje odvisna cela njena usoda.

»Ivan Friderik Herberstein, vaš z vami tajno poročeni soprog, gotovo ni več med živimi.«

»O, moj Bog, tedaj res, kar mi pravi moja slutnja, povejte mi resnico, ali imate dokaze?«

»Dokazi so pač neizpodbitni, ako vas je mladi graščak res tako ljubil, kakor je bilo videti, tako

Občinski zastop občine Sv. Peter pri Mariboru naznanja, da je umrl njegov dolgoletni član gospod

Matevž Štrakl,
duhovni svetnik in župnik.

Pogreb se je vršil v sredo, dne 24. oktobra 1928.

Zasluznega občana, ohranimo v hvaležnem spominu.

1302

V brezalkoholni restavraciji
„Pri Zvezdi“
Maribor, Pod mostom št. 11

se dobri po ceni dobra domača hrana, kakor tudi vsakovrstne brezalkoholne pijsače.

Za obilen obisk se priporoča

ANA LJUBI.

M. Geršak & Co.
Ljubljana, Prečna ul. 4
(vsih mesecu ljudske repce, telefonski 2329. 1226)

Vsake vrste sveč, nagrobne lučke, svežo ajdovo kašo, vedno sveže žgano kavo, riž, fino banatsko krušno in belo moko, fino namizno in bučno olje, kakor vsako vrsto špecerijsko blago priporoča po najnižji ceni

Josip Weis
1297 prej Hartinger
Maribor, Aleksandrova cesta 29

Sadje v gospodinjstvu!

Sadje najbolj zdrava hrana! Gospodinje in dekleta, ku-
pite v Tiskarni sv. Cirila. Knjiga stane 24 - Din.

Ze za Din 350 kupite fine štofaste
moške obleke

in za Din 150 lepe deške obleke

v manufakturni in konfekcijski trgovini

Ivan Mastnak

15 Celje, Kralja Petra cesta št. **15**

1269 Velika izbira usnjatih sukenj!

CIRILOVA KNJIŽNICA

OBSEGA SLEDECE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: *Naša država.* (Razprodano.)
2. Dr. Leopold Lenard: *Jugoslovanski Piemont.* Din 7.—.
3. Dr. Leopold Lenard: *Slovenska žena v dobi narodnega preporoda.* Din 10.—.
4. *Moj stric in moj župnik.* Din 4.—.
5. G. J. Whyte Meloille: *Gladiatori,* I. del Din 8.—.
6. G. J. Whyte Meloille: *Gladiatori,* II. del D 10.—.
7. H. G. Wells: *Zgodba o nevidnem človeku.* Din 7.—.
8. B. Orczy: *Dušica,* I. del broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—.
9. A. Conan Doyle: *V libijski puščavi.* Din 12.—.
10. Arnold Bennett: *Živ pokopan.* Din 8.—.
11. Ilhamo Camelli: *Izvovedi socialistična.* Din 16.—.
12. E. R. Burroughs: *Džungla,* I. del Din 18.—, II. del Din 14.—.
13. Elza Lešnik: *Šumi, šumi Drava . . .* Din 5.—.
14. Matija Ljubša: *Slovenske gorice.* (Razprodano.)
15. Erckmann-Chatrian: *Zgodbe napoleonskega vojaka.* Din 12.—.
16. Antonio Fogazzaro: *Mali svet naših očetov.* Din 28.—.
17. Anton Kosi: *Iz otroških ust.* Din 8.—.
18. Dr. J. Jeraj: *Kadar rože cveto.* (Razprodano.)
19. J. F. Cooper: *Zadnji Mohikanec.* Din 11.—.
20. Pavel Keller: *Dom.* Broš. Din 22.—, vezan Din 35.—.
21. Gabriel Majcen: *Zgodovina Maribora.* Din 20.—.
22. H. R. Savage: *Snubitev kneza Šamila.* (Se ni izšla.)
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: *Rokovnjači izpod Tatre in druge povesti.* Broš. Din 16.—, vezan Din 28.—.
24. Arthur Sills: *Smrtna past.* Din 9.—.
25. Anton Kosi: *Iz otroških ust.* II. del Din 16.—.

bi gotovo dal glas od sebe, dobili smo poročila, da je bil težko ranjen in obležal na bojišču. Med njimi, ki so se vrnili nazaj v domovino, ga ni in tudi ga nikdo ni potem več videl.«

»O, to ni mogoče, moj Friderik mrtev, to bi bil najhujši udarec. Zdaj sem sama, brez pomoči v rokah graščakinje, ki se hoče maščevati nad menoj.«

»Njena osveta vas ne zadene, ako . . .«

»Govorite, gospod oskrbnik.«

Oskrbnik molči nekaj časa, kakor bi se hotel naslajati nad negotovostjo, v kateri se je nahajala Agata in še bolj razvneti njen razburjenost.

Naenkrat se zravnava in reče s povzdignjenim glasom:

»Spomnite se na oni trenutek, ko sem prosil za vašo roko, odklonili ste me, danes zopet prosim za njo — če ste moja žena — ste rešeni, to edino milost dovolijo sicer stroga določila postopanja zoper čarodejke, jaz sam ponudim roko k rešitvi, oklenite se je.«

»Moj Bog,« vzklidne Agata, »to moram slišati — naj bi prelomila Frideriku zvestobo, katero držati sem za vedno obljudila?«

»Graščak Friderik ni več med živimi, ta vez vas ne veže, in če bi tudi živel, dala bi se veljav-

Zdravniška penzija!

Zavod dr. Pečnika. Prvotno zdravnišče za bolne, posebno pljučne. Sečovo, pošta Rogaška Slavina.

Jabolčnih in hruškovih pešk večjo množino kupim: Gabriel Koren, St. Ilj, Velenje. 1258

200 Din stanejo pletene obleke iz fine volne v pleterni Vezjak, Vetrinjska ulica 17, Maribor. 1217

Čevljarski stroj Singer — cylinderstroj — se poceni proda: Maribor, Pobrežka cesta 9. 1271

Bukevco, suhe gobe, fižol vse vrste, krompir in vse poljske pridelke kupuje; — zamenjuje bučnice in solnčnice za bučno olje: trgovina Fr. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 1245

V nedeljo, dne 28. oktobra t. l. se bo prodalo na javni dražbi na Strnišču zopet nekaj barak. Pričetek ob eni uri popoldne pri gradu. 1268

Vozniki za nagramozanje ceste Sv. Peter—Ložane se takoj sprejmejo, nadalje tudi zidarji in težaki. — Vpraša se pri stavbenem podjetju U. Nassimbeni v Mariboru, Vrtna 12. 1222

Lepo posestvo, 26 oralov, tik šole in farne cerkve, se poceni proda. Pojasnila daje Drev, gostilna, Kočno, Laporje. 1265

nost poroke izpodbijati, tedaj ni treba imeti še daljnih pomislekov, — prosti ste od te zvezze.«

»Nikdar ne bom in nočem biti — zvesta ostarem svojemu ljubljenemu soprogu, ki je žrtvoval toliko zame.«

»Ali mislite zopet odkloniti mojo ponudbo,« vpraša oskrbnik Trenak z rezkim glasom, »odločite svojo usodo — zadnji čas je.«

»Ne morem, moj Bog, pomagaj mi v tej stiski, naj me zadene, kar hoče, tebi ostanem zvesta, moj Friderik, tvoja sem do smrti.«

»Tedaj nimam tukaj ničesar več iskat, od sedaj naprej nisem več vaš prijatelj, ampak sodnik, ki se mora ravnati po postavi,« reče oskrbnik s povzdignjenim glasom, pogleda še enkrat na Agato, kakor bi pričakoval, da se v zadnjem trenutku premisli. A ta si zakrije obraz, glasno zaihti ter pada nazaj na svoje vlažno ležišče.

Trenak je stopil k dverim, jih odprl, oprezno zaprl, zasukal ključ, ugasnil tresko ter se podal proti svojemu stanovanju. Po stopnicah se slišijo počasni koraki, potem pa je nastala grobna tišina, iz katere se je slišalo samo ihtenje izmučene Agate. —

Mali pastir Franček je priletel ves zasopljen

Zakaj kupite v Celju manufakturno blago najceneje edino pri
Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

Ker ima velike tevarniške skladiste vsakevrstnega blaga.
Ker ima trgovine v lastni hiši in ne plačuje najemalne.
Ker ima veliki premet, vsled tega sveža blaga.
Ker ima lastne tovarne sedej (kotirov).
Ker ima lastne izdelevanje različnega perilla.
Ker ima pošteno mere, dobre blage in nizke cene.
Ker ima zamisel »mai zaslužek, a veliki premet.«

961

Vsakomur se izplača, da obišče pa če tudi od daleč strogo solidno in pošteno trgovino

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

■ Za trgovce poseben oddelek na debelo. ■

Na drobno!

Na debelo!

Železnina

Anton Brenčič

v Ptuj-u

priporoča svojo bogato zalogo potreščin za jesen in zimo in sicer: razne kotle, brzoparilnike, litovle, železno, pločevinasto posteklno in pocinkano posodo, štedilnike, peči, plužno blago, podkove, vse vrste žrebje za obutalo, nagroblne križe, stroje za meso in slianino rezati, slamorezne kose, sekire in žage vsake vrste ter sploh vse v železnino spadajoče predmete. — Zastopstvo »LUTZ-ovih pedij za šole, urade, gostilne itd. 806

Znižane cene!

Krekova posojilnica v Mariboru

482 reg. zadr. z neom. zav.

Meljska cesta št. 10

sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu osebnu poročtu in na vknjižbo. Somišljeniki, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah, ki nam nudijo najboljšo varnost.

Socijalno vprašanje
spoznavaj in pomagaj rešiti! Zato si kupi dr. Je-
rajevo knjigo: »Socijalno vprašanje« za Din 28.
v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Jugoslovani v drugih državah.

Izven naše države biva razmeroma zelo veliko število Jugoslovanov.

Koliko v Italiji?

Največ jih je ostalo pod Italijo. Na Notranjskem biva 56.000 Slovencev, na Goriškem 154.530, v Trstu 56.908 (torej največje slovensko mesto!), v Trbižu in ostali italijanski Koroški 3379, v Istri 55.407, v Beneški Sloveniji biva glasom italijanskega štetja iz leta 1910 še 52.000 Slovencev. Slovencev je torej v Italiji okrog 378 tisoč, Srbohrvatov pa je 146.000. Ako prištejemo še one na Reki in kolonijo v Abruzzih, je v Italiji 554.000 Jugoslovanov.

Koliko v Avstriji?

Po onem potvorenem glasovanju dne 10. oktobra 1920 je velik del slovenskega Korotana pripadel Avstriji. Tako je na Koroškem vsaj 100 tisoč Slovencev ostalo. K tem bi se morali prišteti tudi posamezne družine na ostali avstrijsko-jugoslovenski meji in našo slovensko kolonijo v Grazu. Tudi na Dunaju biva še lepo število Slovencev. — Odkar je po prevratu bila priklopljena Avstriji Gradiščanska pokrajina, — Burgenland — živijo v Avstriji tudi Hrvati. Teh hrvaških družin je okrog 70 vasi in nad 70.000 duš. Njihovo število pa se vedno bolj manjša. Hrvatje se ne brigajo za ta svoj narodni otok v Avstriji.

Koliko v Madžarski?

Slovencev ni ostalo skoro nič pod Madžari. Pač pa Srbov in Hrvatov, ki so naseljeni ob Donavi, dalje v Baji, madžarski Baranji, kako močne so hrvaške postojanke na levem bregu Drave do Medžimurja. Na podlagi ljudskega štetja leta 1920 je bilo 6087 Slovencev, 74.300 pa ostalih Jugoslovanov na Madžarskem.

v Štralek ter šel takoj h gospodu, da pove, kar se je ravnokar zgodilo.

Štefan Nürnberg, ki je prišel iz sobe ter hotel pogledati, kaj delajo posli, je prvo nemo gledal fanta, ki je od strahu še ves trepetal, potem pa se je vsedel od trenutne slabosti na stol. Sele po daljšem času je mogel spregovoriti ter vprašati fanta, če more povedati, ali je spoznal roparje.

»Zdi se mi,« pravi pastir, »da je bil med temi možmi birič iz Hrastovca, imel je sabljo ob strani, kakor sem ga videl že večkrat, ko sem pasel živo in je šel po poti v Šent Rupert.«

»Tedaj iz Hrastovca so bili poslaní hlapci,« vzduhne oče bolestno, »misliti si morem, zakaj je to storila graščakinja, kajti le ona ima pri tem svoje prste vmes, in mogoče tudi Trenak, katerega je moja Agata odklonila, kakor mi je pravila takoj tisti dan. Tako se tedaj hoče znebiti graščakinja svoje sinahe — a tako gladko ne gre, takoj grem v Hrastovec in zahtevam svojo hčer, ki ni ničesar zakrivila.«

A že priletnega moža je obšla vsled te pretrljive novice slabost, namesto da bi se dvignil, se je opotekel ter padel po tleh, kjer je obležal nezavesten.

Koliko v drugih sosednih državah?

Pod grško oblastjo je okrog 294 tisoč Makedoncev, ki se priznavajo za jugoslovanske Macedonce. — V Albaniji je okrog 30.000 Srbov. — V Rumuniji je okrog 52.600 Jugoslovanov.

Jugoslovani v Ameriki.

Po podatkih jugoslovenskih izseljeniških uradov znaša število Slovencev v Severni Ameriki (v Združenih državah) do 195.000 duš. — Srbov je bilo že pred vojno do 200.000 in Hrvatov do 500.000 duš. Po uradnih podatkih po vojni (ki pa niso točni, ker so se mnogi naši vpisali za Amerikance, a so ostali Jugosloveni) bi bilo v Združenih državah Severne Amerike le 350.000 Hrvatov in le 90 tisoč Srbov. — V Južni Ameriki je naseljevanje Jugoslovanov manjše. Slovencev pred vojno skoro ni bilo. Po vojni pa se izseljujejo tja, ker je Severna Amerika zaprta. Posebno iz Goriške se selijo v Južno Ameriko. Vseh Jugoslovanov bo tam do 40.000.

Širom po svetu.

Na Westfalskem imamo Slovenci še do 40.000 svojih rojakov. — Posebna kolonija je tudi v Egiptu, kjer jih je do 3000 skup. — Zadnji čas so se izseljevali tudi na Francosko, kjer so kot drvarji bili zaposleni. Najdeš pa Slovence povsod po svetu, četudi smo majhen narod.

Skupen pregled.

V nam sosednih državah prebiva torej okrog 1.223.000 Jugoslovanov, v ostalih bolj oddaljenih državah pa okrog 763.000. Skupno biva izven Jugoslavije 1.986.000 Jugoslovanov, in med temi 710.000 Slovencev. Slovencev se nahaja v drugih državah nad 41%, skoroda polovico. Zato je naročno-obrambno delo — največje delo Slovencev, da ohranijo svojo narodno eksistenco!

Iz knjige tujcev. Nekdo je zapisal v knjigo tujcev: »Jaz ljubim pri všaki stvari jedro!« — Drug pa je zapisal pod te besede: »S teboj bi bilo dobro črešnje zobati!«

Dobro te pozna! »Ti, Urška, zakaj pa si svoji gospodinji odpovedala službo?« — »Veš, taka gospoda, ki tako služkinjo, kakor sem jaz, tako dolgo obdrži, ne more biti kaj posebnega!«

Debela glava. Gospa (služkinji): »Kako se predrznate, poskušati moj klobuk!« — Služkinja: »Hotela sem se le prepričati, če imam tudi jaz takto debelo glavo kakor vi!«

Nasvet. Gospod (beraču, ki ga prisli za dar): »Obžalujem, da vam ne morem nič dati.« — Berač: »No, tedač pa le kar z menoj, bom imel vsaj tovariša!«

V gostilni, ali kako hitro čas mine. Gospod: »Ali ste vi ona mlada dama, pri kateri sem pred davnim časom naročil zrezek?« — Natakarica: »Da, gospod!« — Gost: »No, pa še vedno dobro izgledate. Kako se godi vašim vnukom?«

Odklonila je. On: »Jaz vas rotim, gospodična, naklonite mi svojo ljubezen in bodite moja, saj ste vendar vi moje vse na svetu.« — Ona: »Kaj pa mislite, gospod, s tako malo vrednostjo pač ne moreva živeti.«

Darilo za rojstni dan. Čevljarski vajenec: »Gospod mojster, baš danes sem dovršil 16. let.« — Mojster: »A tako! No, pa smeš za svoj rojstni dan potegniti enkrat dim iz moje pipe!«

Dvomljiv zajutrak. Gost: »Dovolite, gospa, je-li bila to kava ali čaj, kar ste mi danes zjutraj prinesli?« — Gostilničarka: »Glejte no, ali tega niste mogli razločiti?!« — Gost: »Poslušajte, gospa! Če je bila to kava, prinesite drugič čaj, če je pa bil čaj, bi prosil za prihodnje za kavo.«

Prišli so posli, ki so spravili težko bolnega gospoda v postelj. V gradu je nastala velika žalost, kajti kmalu so zvedeli vsi, kaj se je pripetilo Agati, katero so imeli vsi tako radi. —

Tisto noč po obisku Agate v njeni celici oskrbnik Trenak ni našel miru. Že dosti je imel opravka z zločinci in marsikatero kruto sodbo je že izrekel. A to je bil njegov poklic in stvar mu ni šla dalje k srcu.

A sedaj je bilo drugače. Agato je ljubil z vso vnero, jo tudi zasnabil, a bil zavrnjen. Vnela se mu je v srcu strast po osveti, to tem bolj, ker si je osvojil mladi graščak njeno srce in se je že njim tudi poročila, ne da bi mogel to zabraniti.

Omamljen od hipne strasti je ravnal in dosegel, da je bila Agata privedena v zapor kot čarodejka.

Videl jo je v vsej njeni bolesti, obupanosti. Vzplamtelo je prejšnje nagnjenje do nje, stopil je pred njo ter ji ponudil rešitev, če se mu zaupa. A ljubezen do mladega graščaka je prevladala tudi sedaj v njenem srcu, zavrgla je njegovo pomoč.

A ravno ta vztrajnost je napravila nanj močen vtip. Vzbudilo se mu je sočustvo v srcu, ki prej ni poznalo tega čuta.

„Smeħ innejok — našiħiħ t-otrok“

Berite knjigo „Iz otroških ust“ I. del Din 8-50, II. del Din 16- — Kupite jo v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Prava pot za zopetno pridobitev zdravih živcev!

Bolni, onemogli živci zagrene življenje, povzročajo mnogo trpljenja kot bodeče in trgače bolečine, omotico, bojazen, šumene v ušesih, motenje prebave, nespanje, nedelavnost in druge neprijetne pojave.

Od vsega tega trpljenja

Vas reši edino le pristni Kola Lecithin, hranivo ki vsebuje največ vitamincov, za vse človeštvo vir dobre k načinu pospešuje telesne funkcije, okrepi hrbitni možeg in možgane, ojači mišice in ude, daje moč in nov pogum do življenja. Pristni Kola Lecithin dela često čudeže, provede prave redilne snovi do skrajnih kotičkov kjer se dela kri, u požirila, drami, in ohrajuje mlado in sveže.

Prepričajte se sami,

Vam ne obljudjam nič neistinitega, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vsakomur, ki mi piše,

1288

popolnoma zastonj

in franko malo škatljico Kola Lecithin in knjigo zdravnika, ki ima dolgoletne skušnje, ki je sam trpel na slabem živčevju. Pišite mi takoj, da Vam brezplačno pošljem obljudljeno.

810

ERNST PASTERNACK, BERLIN, S. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 324.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Zakrivil je sam Agatino usodo, sedaj je zadeva v toku, pomagati ji ne more, kajti graščakinja sama nastopi zoper njo kot obtožiteljica in obtožba je težka, ki se konča le s smrtno obsodbo.

Te in enake misli so ga navdajale, nemirno se je premetaval na svojem ležišču, še le proti jutru je zadremal, a še tedaj se mu je prikazal bledi Agatin obraz.

Izmučen je vstal tisto jutro. Poklical je briča Strotza ter mu naročil, da odvede Agato v drugo celico, ki je njenemu stanu primerna in se ž njo tudi tako ravna. —

Oskrbnik Trenak je moral nastopiti težko pot k graščakinji ter ji poročati, kako je izvedel njen ukaz.

Stopil je v dvorano, kjer ga je navadno sprejemala graščakinja. Bled je bil v obrazu in njegov pogled je bil nestalen.

Graščakinja je sedela v naslonjaču, v obrazu se ji je brala neizprosljivost.

»Kako ste izvedli moj ukaz,« vpraša graščakinja s hladnim glasom.

»Premilostljiva gospa, kakor ste veleli, Agata je od včeraj v Hrastovcu, čakam toliko časa, da jo morem zaslišati, ker je zelo razburjena.«

Mislite že sedaj

na bližnjo zimo in nabavite si že sedaj dobro peč. Dobra je samo taka peč, ki z majhno količino drva dolgo zdržuje toplosto. 1260

Samo s ZEPHIR - pečjo je mogoče ogrevati sobo 24 ur z uporabo le 10 kg drva. Večje tipe grejejo 3-4 sobe enako. Na zahtevo brezplačen popis.

Z E P H I R
TVORNICA PEČI SUBOTICA.

Pozor pred slabimi ponaredbami.

ZIMSKO BLAGO
kupite najceneje pri Srečku Pihlar,
Maribor, Gospodska ulica 5. 1285

Izšla je Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1929,
ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradodov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obrajan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebinini in slikah.

»VELIKA PRATIKA« je najboljši in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 Din. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri:

J. Blasnika naslednikih tiskarna in litografski zavod LJUBLJANA, BREG ŠTEV. 12
1218

Pletene veste

iz lepe in trpežne volne za ženske 75 Din, za moške 95 Din, 85 cm dolge jopice 135 Din, veste rožaste s svilo 100 Din, bluze za zvezati 55 Din, debeli in topli leibi 60 Din, kakor vse druge pletenine kupite najceneje v pletarni M. Vežjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 1025

PERJE

pravo četke, višenjanočno čiščeno, mešano Din 48.—, boljše Din 74.—, fine belo Din 110.—, najfinje bele Din 360.—, puhi sivi Din 130.—, zima Din 34.—, 55.—, 100.—, cvih za žimnice Din 30.—, 46.—, 58.—, plante za prtiče Din 30.—, 38.—, 51.—, gotove žimnice Din 390.—, pernice Din 460.—, 670.—, zglavniki Din 138.—, klot odevje Din 200.—, 290.—, 370.—, flanel odevje Din 47.—, 97.—, zastori madras Din 78.—, 89.—, 102.—, posteljne garniture Din 290.—, 420.—, preproge m Din 22.50, 36.—, 48.—

ra. pošilji samo v solidni, dober kvalitet, vse trgovine.

R. STEINMECHI, CELJE, UL. 24, Slov.

Pri uradbi celih hetelov, zavodov in bolnic stavlja proračuni po izjemnih cenah. Naročila čez 500 Din poši-prosta. Cenik z več 1000 slikami za osn.

Graščakinji se zasvetijo oči od divjega vesela, a ob enem karajoče pravi:

»Vi kažete še usmiljenje za to čarovnico — gospod oskrbnik, to ni na mestu, zahtevam vso strinston, ne zaslubi, da bi se z njo drugače ravnalo, kakor z drugimi zločinci.«

»Se popolnoma pokorim ukazu,« reče oskrbnik ter postane še bolj bled.

Graščakinja ga ostro pogleda, pritiska nemirno s prstmi ob mizo ter nadaljuje:

»Vi ste mi dali miglaj, kakšno zločinstvo je doprinesla, vaša dolžnost je, da uvedete proti njej postopanje, ker jaz to zahtevam in gorje vam, če bi se dali mogoče vplivati od njenih besed, vašega obstanka potem ni več v gradu, zato bi poskrbela.«

Z ostrom naglasom je izgovorila graščakinja zadnje besede in motrila pri tem oskrbnika s svojim prodirajočim pogledom.

»Prehudo me sodite, hočem se izkazati vrednega vašega zaupanja.«

»To hočem verjeti; sedaj pa ukrepite vse, da se to žensko prej ko mogoče zasliši, in če ne призна, naj se jo trpinči ter sedi po postavi, tako jaz ukažem!«

Konserviranje sadja
ni umetnost, če znasi! Zato si kupi to knjigo v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Knjiga stane Din 15.-

Najvarnejše in najugodnejše se nalaga denar pri pupilar. zavodu ki obstaja že 64 let

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

v Celju, Krekov trg (v lastni palači pri kolodvoru)

Prihrankem rojakov v Ameriki, denarju nedolžnih, ki ga vlagajo sedišča, ter naložbam cerkvenega in občinskega denarja posveča posebno pažnjo.

Za hranil. vloge jamči poleg premoženja hranilnice

še mesto Celje

z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

Hranilnica daje posejila na zemljišča po najnižji obrestni meri. — Vse prešnje rešuje brezplačno.

Največja izbira
vsakovrstne svile

že od Din 24. — naprej
84 se dobi pri

L TRPINU
Maribor, Glavni trg 17

Sede vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah Fran Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana, Trnovo. — Pomočnike sprejme v stalne delo.
991

Denar naložite najboljše in najsigurnejše
pri

Južnoštajerski hranilnici v Celju

v lastni hiši Cankarjeva ul. št. 11, nasproti pošte — popularno varni zavod.
Ustanovljen leta 1889 od okrajev Gornjigrad, Sevnica, Šmarje pri Jelžah,
Šoštanj in Vranske, kateri jamčijo za polno varnost vlog. Znaten rezervni
zaklad. Vsakevrstna posejila pod zelo ugodnimi pogoji.

Vozni red

Železniških in avtomobilskih zvez Slovenije,
veljaven od 7. oktobra 1928, se dobi v obeh
prodajalnah tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Cena Din 2.—

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica Maribor

V lastni, nevezgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko
cerkvijo. — Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše. — Najvišje obresto-
vanje vlog na vknjižbo in v tekučem računu.

Pooblaščeni prodajalec srečk drž. razredne loterije.

Ovčjo volno

cunje, staro železo, baker,
medenino, svinec, cink,
papir, glaževino, kosti in
krojaške odpadke kupim
in plačam najboljše. A.
Arbeiter, Maribor, Drav-
ska ulica 15. Iščem stalne
nabiralce in nakupoval-
ce.

566

Izredna prilika

Sprejmem še nekoliko za-
stopnikov za prodajo
srečk vojne škode (ratne
štete). Zasluzek je izred-
no velik. Ponudbe na tvr-
dko M. S. Serdarušič, Be-
ograd.

1173

Strojna stiskalnica

za sadje in grozdje s košom
za 300 litrov se poceni proda.
Maribor, Trubarjeva ulica 9.
1003

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

LJUDSKI POSOJILNICI V CELJU

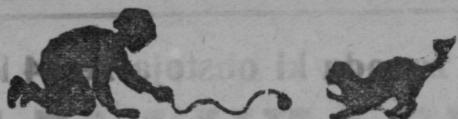
REGISTROVANI ŽADRUGI Z NEOMEJENO ZAVEZO

v lastni hiši, Cankarjeva ul. št. 4 poleg davkarije

Stanje hranilnih vlog nad
Din 80,000.000. — Posojila
na vknjižbo, poroštvo ter
zastave pod najugodnej-
šimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-
posestnikov z vsem svojim premoženjem. Vsled tega
jamstva so hranilne vloge pri tem zavodu najbolj varno naložene

Kmetski posestniki,
Ljudska posojilnica je Vaš
zavod. Poslužujte se ga!

Katar v spolovilih.

„BISSULIN“ me pri nadaljnih več kot 1000 živalih ni pustil na cedilu“.

Zivinozdravnik D. Deutsche Tierärzt. Woch. 1911, Nr. 11.

„BISSULIN“ je v prvi vrsti pripraven varovati živino pred nalezljivim katarjem v spolovilih.

Zivinozdravnik Dr. D. Münch. T. Woch. 1928 Nr. 4

„BISSULIN“ se dobi le na odredbo živinozdravnika H. TROMMSDORFF, CHEM. FABRIK, AACHEN (Brošura) Knjižica s sliko bolezni brezplačno pri zalogi: „LYKOS“ MR. K. VOUK, ZAGREB, JURJEVSKA UL. 8
463

zalogi: „LYKOS“ MR. K. VOUK, ZAGREB, JURJEVSKA UL. 8

Češko sukno kupite najceneje
pri tvrdki!
ALOJZ DROFENIK - Celje
samo Glavni trg 9
OSTANKI ZA POLOVIČNO CENO

557

Aladin svetilka

Je potreban povsod ker nč električne svetlobe, kajti ona je edina petrolejska svetilka, ki gori z močno snežno belo dnevno svetobo od jakeosti 80 svč. te jo raspirja brez sija duha in dima, daje vedno enakomerno in stalno svetobo. Gori brez šuma in rumpati nč potrebno. ALADDIN SVETILKA je varna protiv požaru, ne eksplodira, in se jo lahko uporabi brez vsake nevarnosti. Njena svetloba je trikrat močnejša in trilerat boljša od drugih svetilk.

Brezplačne prospakte Vam na željo pošilja

Generalno zastopstvo: **ALADDIN, Barzel d. d. Subotica**

Varujte se pred slabim imitacijam

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gospoška ulica r. z. z. n. z. Ulica 10. oktobra

Obrestuje hranilne vloge na trimesečne odpovedi po
brez odpovedi po 6% 7 1/2

Tudi Vi

morate Vaše potrebščine v oblekah, perilu, platnu pri meni kriti

Tudi Vi boste kakor vse moje stranke zadovoljni in stranka ostali

Tudi Vi dobite pri meni najboljše blago po najnižji ceni in si s tem prihranite denar

Tudi Vi si lahko pri veliki izbiri izvolite po svojem okusu

Tudi Vi ste zavarovani pred izkoriščevanjem, ker so pri meni stalne cene

FRANC KOLERIČ
trgovina Apače

668